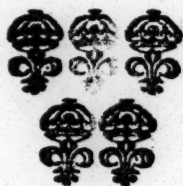

EMMANUELIS
ALVARI
Profodia,
SIVE
INSTITUTIONUM
LINGUÆ LATINÆ
LIBER QUARTUS.

In Usum Studiosorum.

DUBLINII,
Typis Regiis, & impensis Mariae Crooke.
M. DC. LXXI.

F, præposita liquidis L & R, vim habet mutæ.

Duæ, x & z, sunt duplices, hoc est, valent duas consonantes; x, cf; z, df.

H, sitne litera, an adspirationis nota, dubium controversumque est.

I, inter duas vocales posita, consonanseat, atque duplex I valet; ut, *Major, pejor*. Veteres I geminabant, *Maiior, aijo, Maija*.

J & V cùm vocalibus præponuntur, easq; comprimunt, fiunt consonantes; ut, *Januæ, jecur, conjicio, jocus, judex*: *Vates, velox, vitæ, vox, vultus*.

Iota Græcorum nunquam est consonans: quare in *Jasan, Jambus, Jaspis*, & cæteris, quæ planè sunt Græca, prima vocalis est.

Jod apud Hebræos semper consonans est cùm vocalibus præponitur; ut *JESUS, Johannes, Jacobus*: itaque qui hæc, atque alia ejusdem generis nomina per J consonantem efferunt, optimè quidem pronuntiant; qui verò per vocalem, Græcos imitantur.

U post Q etiam semper liquefcit; ut *Aqua, concoquo*: at post G & S modo liquefcit; ut *Lingua, anguis, suadeo, suavis*: modò integra est, suamque vim retinet; ut *Exiguus, suus*.

Lite-

Voca
Pro
Que
Veru

Literæ liqueſcunt, cùm vim roburque vocalis aut conſonantis amittunt.

*Syllabæ partim breves, partim longæ,
partim communes.*

Syllabæ quas temporibus metimur, aut ſunt breves, aut longæ, aut communes. Tempus eſt ſpatium, intervallumque, quo ſyllaba pronuntiatur. Syllaba brevis ex uno tempore atque ſpatio conſtat; ut *concido*: longa, ex duabus; ut *concîdo*. Communis eſt, quæ in verſu tum brevis, tum longa eſſe po- teſt, quales ſunt priores in *Atlas*, *Cyclops*, mediæ in *tenebræ*, *pharetra*.

Nulla vocalis apud Latinos perpetuo brevis aut longa eſt. Apud Græcos, & , quæ e & o breve valent, perpetuo ſunt breves; & ω, quæ e & o longum valent, ſemper ſunt longæ, ut mediæ ſyllabæ in *Eremus* *Idolum*.

*Fræcepta univerſa de Syllabarum brevitate
ac longitudine.*

Primum de vocali ante vocalem.

Vocalem breviant alia ſubeunte Latini.

Produc, ni ſequitur R, Fio, & nomina quinta,

Quæ geminos caſus E longo aſſumit in Ei.

Verum E corripiunt Fideique, ſpei que, reique.

6 DE SYLLABARUM

IUS commune est Vati : *prodcito* Alius.

Alterius brevia : Pompei & cetera *produc.*

Protrahiturque Eheu; sed lo variatur, & Ohe.

Nomina Græcorum certa sine lege vagantur.

Quædam etenim longis, ceu Dia, Choreia, Platea.

Quædam etiam brevibus veluti Symphonia, gaudent.

VOcalis ante vocalem in Latinis dictio-
nibus brevis est; ut *Puer, fuit, ruit.*

Virg. *Disce puer virtutem ex me, verumque laborem.*

Exceptio I. Fio I habet longum, nisi
sequatur R; ut *Fiebam, fiam.*

Juv. *Fiant ista palam, cupient & in æta referri.*

Sin R sequatur, breve est; ut *Fierem, fieri, confieri.*

Virg. *Confieri possit, paucis adverte, docebo.*

Exceptio II. Interrogandi ac dandi casus
quintæ declinationis, E ante I produ-
cunt; *Diei, speciei* : præter *Rei, spei, fidei.*

Horat. *Ventum erat ad Vestæ quarta jam parte diei.*

Exceptio III. Genitivus in IUS habet I
longum in soluta oratione, in carmine tum
breve, tum longum; ut *Unius, illius* : præ-
ter *Alterius*, quod ubique I habet breve,
Alius verò longum.

Virg. *Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.*

Horat. *Nullius addictus jurare in verba Magistri.*

Exceptio IV. *Cai, Pompei, Vulteii*, & si
qui sunt similes vocandi casus, penultimam
habent longam.

Mart.

Mart. *Quod peto, da Cai, non peto consilium.*

Ovid. *Accipe Pompei, deductum carmen ab illo.*

Ohe, & Io interjectio, priorem habent communem.

Mart. *Ohe jam satis est, ohe libelle.*

Sil. *Quaque ferebatur ductor Sidenius, Io*

Conclamant.

Mart. *Rursus Io magnos clamat tibi Roma triumphos.*

Io Inachi filia, quamvis frequentius vocalem ante vocalem producat, apud Ovid. tamen in epist. *Hypermnestræ ad Linum*, corripitur: *Quæ tibi causa fuge est? quid Io freta longa pererras.*

Appendix I. Græca multa vocalem ante vocalem longam habent: ut *Aer*, *Achaia*, *Achelous*, *agea*, via in navi; *Aonides*, *chorea*, *Clio*, *Cytharea Darius*, *Elegeia*, *Enyo*, id est, *Bellona*; *Laërtes*, & à λᾱδς composita; *Latus*, *Oreades*, *Deæ montium*; *Panchaia*, *platea*, *pareas*, serpentis nomen; *Threïcius*, *Taygetus*, mons; & *Taygete*, *Agenoris filia*; *Troïas*, *Troïus*, &c.

Chorea, *platea*, *Malea*, *Nereis*, *Dædaleus*, *grapheum*, *Diana*, interdum à Poëtis corripuntur.

Virg. *Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt.*

Horat. *Puræ sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstant.*

Papin. *Accipit exemplo Maleæ de valle resurgens*

Notum iter ad Thebas.

Claud. *Lascivus doctum fallere Nereidas.*

Ovid,

Ovid. *Quid digitis opus est graphium lassare tenendo?*

Virg. *Constiterant sylva atra Jovis, lucusque Dianæ.*

Eos, & Eous, cùm modò per *ε*, modò per *η* à Græcis scripta inveniantur, corripi vel produci possunt.

Prop. *Sive illam Hesperis, sive illam ostendat Eois.*

Uret & Eous, uret & Hesperios.

Quæ apud Græcos per diphthongum *εη* scribuntur, apud nos modò per *I* longum efferuntur; ut *Alexandria*, *Antiochia*, *bravium*, *idolium*, *Thalia*, *Xenodochium*, &c. modò in *E* etiam longum convertuntur; ut *Æneas*, *conopeum*, *gynæceum*, *odeum*, *platea*, &c.

Nonnumquam, soluto diphthongo, *ε* in *η* mutatur, quod *E* longum valet: ut *Cytherea*, *Cytherëia*: *Elegia*, *Elegëia*.

Ovid. *Exigit indicii memorem Cythereia pœnam.*

Idem. *Flebilis indignos Elegeia solve capillos.*

Appendix II. *Idea*, *Andreas*, *philosophia*, *symphonia*, *etymologia*, *orthographia*, & alia quamplurima, vocalem ante vocalem corripiunt; licet eadem nomina acuta penultima, multi (more Græcorum) pronuntient.

Horat. *Ut gratas inter mensas symphonia discors.*

Quamvis accusativi Græci in *E Aa bEUS* ferè correpti legantur; reperies tamen apud Virgilium in *Idomenea* & *Ilionea* extendi.

Præ

DIMENSIONE.

9

Præceptum secundum.

De Diphthongis.

Diphthongus longa est in Græcis atque Latinis
Præ brevis est, si compositum vocalibus anteit.

Diphthongus longa est, tam in Græcis
quàm Latinis dictionibus; ut *Æneas*,
Melibæus, *præmium*, *laus*.

Virg. *Miratur molem Æneas, magalia quondam.*

Idem. *O Melibæe, Deus nobis hæc omnia fecit!*

Exceptio: Præpositio *Præ* composita,
cum vocalem præcedit, brevis est; ut,
Præstus, *præeo*, *præacutus*.

Virg. *Stipitiibus duris agitur, sudibusve præstus.*

Statius tamen lib. 6. *Thebaid.* dixit.

Pramia cum vacuus domino præiret Arion.

Præceptum tertium.

De Positione.

Vocalis longa est, si consona bina sequatur,
Aut duplex, aut I vocalibus interjectum.

Vocalis ante duas consonantes, vel,
unam duplicem, vel ante I sequeute
alia vocali ejusdem dictionis, longa est po-
sitione; ut *Terra*, *Araxes*, *gaza*, *majora*,
Troja.

Luc. *Sub juga jam Seres, jam barbarus issset Araxes.*

Virg. *Sacra suosque tibi commendat Troja penates.*

Idem. *Sicelides Musæ, paulo majora canamus.*

Ex.

10 DE SYLLABARUM

Exceptio I. *Bijugus, quadrijugus, & reliqua à jugo composita, vocalem ante I corripunt.*

Virg. Interea bijugis insert se Eucagus albis.

Idem. Centum quadrijugos agitabo ad flumina currus.

Appendix I. Si altera consonans fuerit in fine præcedentis dictionis, altera principio sequentis, vocalis nihilominus longa erit ut *At pius*, A longum est positione duarum consonantium T & P, quamvis sint in diversis dictionibus.

Virg. At pius Æneas per noctem plurima volvens,

Appendix. Si utraque consonans, aut duplex fuerit in principio sequentis dictionis, ferè nihil præcedentem vocalem brevem juvabit.

Ovid. In silio Phœbus clavis lucente smaragdis.

Virg. Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.

Lucan. Talis fama canit tumidum super æquora Xerxem.

Lucente, nemorosa, æquora, ultimas habent breves, licet duæ consonantes, aut una duplex sit in principio sequentium dictionum.

Exceptio II. de liquefcentibus.

Si mutam liquidam; simulque brevis una prævit:

Contrahit Orator, variant in carmina Vates.

Vocalis brevis ante mutam & liquidam ejusdem dictionis, in carmine communis est, ac in soluta oratione perpetuo corripitur; ut *Volveris Cyclops.* Ovid.

reli Ovid. *Et primo similis velucris, mox vera volucris.*
 cor Virg. *Ignarique via, Cyclopum allabimur oris.*
 Idem. *Veſtoſque ab rupe Cyclopas.*

Appen. I. Neceſſe eſt præcedere mutam,
 ſequi liquidam, alioqui ſyllaba non liqueſcit
 at *partis*: deinde vocalem naturâ brevem eſ-
 ſe; nam vocalis naturâ longa nunquam lique-
 ſcit; ut *matris*. Agnoſcitur autem ſyllaba
 brevis ſæpè ex quantitate nominativi; ut
Calaber, Cantaber, pater, A naturâ breve
 habent, quod accentus docet, vel exempla
 Poëtarum; quare in *Calabro, Cantabro, pa-*
tris, A naturâ brevis liqueſcit: at *ſaluber,*
mater, ater, producant penultimam, quare
 hæc in *ſalubre, matre, atrum*, nunquam cor-
 rigitur. Ubi hæc regula uſui non eſt, accen-
 tus uſui erit, aut exempla Poëtarum. Nam
 quæ accentu corripuntur, naturâ brevia
 ſunt; ut *Tenebræ, latebræ, pharetra, cerebrum*:
 quæ producantur, naturâ longa, ut *Ambu-*
lacrum, delubrum, ventilabrum, volutabrum.
 Item quæ brevia reperiuntur apud Poëtas,
 ſunt naturâ brevia, ut *Atræx*.

Appendix II. Neceſſe eſt etiam ut muta
 & liquida ad ſequentem vocalem ſpectent.
 Quocirca *abluo, obruo, ſublevo, adnitor*, &
 cætera ex his præpoſitionibus compoſita,
 numquam

nunquam primum corripiunt, quia muta a præcedentem vocalem pertinet. Compositum tamen ex RE, ut *Reflecto, refræno, refringo, recludo, reprimo*, primam sæpius corripiunt quàm producant, quia muta ad sequentem vocalem refertur.

Appendix III. M & N, rarò liqueſcunt idque in Græcis diſtionibus duntaxat, ut Tecmeſſa, cygnus, Terapnæ, ichneumon.

Sil. Ecce inter primos Terapnæ a ſanguine Clauſi.

Mart. Deleſtat Marium ſi pernicioſus ichneumon.

Præceptum quartum.

De Præteritis diſſyllabis.

Præterita aſſumunt primam diſſyllaba longam.

Sto, do, ſcindo, ſero, rapiunt Bibo, ſindo, priores.

PRæterita diſſyllaba habent priorem longam; ut *Veni, vici.*

Virg. Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus.

Idem. Quos ubi conſertos audire in prælia vidi.

Idem. Contra ego vivendo vici mea fata ſuperſtes.

Exceptio. Steti, dedi, ſcidi, tuli, bibi, ſido, à ſindo, corripiunt primam.

Mart. Dixit, & ardentes avido bibit ore favillas.

Lucan. Aut ſcidi, & medias fecit ſibi litera terras.

Virg. Diffidit, & multa perreſtum extendit arena.

Appendix. Compoſitum abſcidi, cum à cado descendit, producit mediam; à ſcindo, corripit.

Lucan.

Lucan. *Abscidit impulsu ventorum adjuta vetustas.*
 Idem. *Abscidit nostræ multum fors invida laudi.*
 Mart. *Abscidit vultus ensis uterque sacros.*

Præceptum Quintum.

De præteritis geminantibus primam syllabam.
Præteritum geminans primam, breviabit utramque,
Ut pario, peperî; vetet id nisi consona bina.
Cædo cecidit habet, longâ, ceu pedo, secundâ.

Cum prima syllaba præteriti geminatur,
 eadem & secunda brevis est; ut *Cecini,*
etigi.

Virg. *Tityre tu patula recubans sub tegrine fagi.*

Exceptio. Excipiuntur *cecidi* à *cædo*, *pe-*
di à *pedo*, in quibus secundâ longa est; ut
 in iis, in quibus duæ consonantes sequun-
 tur, ut *cucurri, tetendi.*

Joven. *Ebrius ac petulans, qui nullam forte cecidit-*

Præceptum Sextum.

De Supinis dissyllabis.

Supina volunt primam dissyllaba longam.

Reor, & Cieo, Sero & Ire, Sinoque Linoque,
o, Queo, & orta Ruo, breviabunt ritè priores.

Supina duarum syllabarum habent prio-
 rem longam; *Visum motum.*

Virg. *Terribiles visa forma Letumque Laborque,*
 Idem. *Quos ego, sed motus præstat componere fluctus.*

Exo

Exceptio. A reor *ratum*, à sero *satum*,
do *datum*, à cieo *citum*, à lino *litum*, ab e
itum, à ruo *rutum*, à queo *quitum*, à sino
tum, supina dissyllaba primam corripiunt.

Virg. Nos abiisse rati, & vento periisse Mycenas.

Idem. At non ille satum quo te mentiri, Achill's.

Valer. Flac. Vulnus, & extrema sonuit cita cuspide
cassis.

Ovid. Hic situs est Phaethon, curvus auriga paterni.

Appendix I. *Citum* à cieo secundæ conjugationis, priorem brevem habet; unde *Concitus*, *excitus*, penultima brevi.

Virg. Altior insurgens, & cursu concitus Heros.

Ovid. Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.

Citum verò à cio, quarti ordinis, priorem producit; unde *Concitus*, *excitus*, penultima longa.

Lucan. Unde ruunt toto concita pericula mundo.

Idem. Rupta quies populis stratique excita juvenus.

Appendix II. *Ruo* nunc facit *ruitum* supino, priscis sæculis *rutum* fecit; unde exstant composita, *Dirutum*, *erutum*, *obrutum*.

Ovid. Diruta sunt alia, uni mihi Pergama restant.

Virg. Nec mihi cum Teucris ullum post eruta bello.

Appendix III. *Statum* videtur priorem habere communem: inde enim *statusi* & *status*, a, um, priore brevi oriuntur: & composita, quæ per I efferuntur, ipsum corripiunt; ut *præstitum*.

Ovid. Hic status in calo multos permansit in annos.

Idem. Mæsa quid a fastis non statuta sacra peris?

Inde etiam *staturus, constaturus, & quæ*
per A efferuntur, eandem producant.

Lucan. *Tunc res immenso placuit statura labores.*

Mart. *Constatura fuit Megalensis purpura centum.*

Præceptum septimum.

De Supinis polysyllabis.

ITUM producant polysyllaba cuncta supina.

IVI præterito semper producitur ITUM.

Cætera corripias in Itum quæcunque supina.

SUPINA in TUM polysyllaba, præcedente
U habent penultimam longam; ut *Solutum, argutum, indutum, &c.*

Virg. *Lumina rara micant, somno vinoque soluti.*

Item in ITUM in præteritis IVI; ut *Cupivi, capitum; petivi, petitum: conditum à condio.*

Ovid. *Exuleram requiesque mihi, non fama petita est.*

Appendix. Supina in ITUM à præteritis
in ui dissyllabum per u vocalem, cæteraque
supina in ITUM, habent penultimam brevem; ut *Monita, monitum; tacui, tacitum; creditum.*

Virg. *Discite justitiam moniti, & non temnere Divos.*

Idem. *Qui te magne Cato, tacitum, aut te Cossæ, relinquit*

Præceptum Octavum.

De Derivativis.

Derivata patris naturam verba sequuntur,

Mobilis & fomes, Laterna ac regula; sedes.

Quamquam

Quamquam orta è brevibus, gaudent producere primam.

Corripiuntur Arista, vadum, sopor, atque lucerna.

Nata licet longis, usus te plura docebit.

Derivata sequuntur naturam eorum à quibus derivantur; ut *Legebam, legam, lege, legito*, prima brevi, quia oriuntur à præsentī *lego, legis*, cujus prior itidem brevis est.

Legeram, legissem, legero, legisse, prima longa, quia à præterito *legi* nascuntur, cujus prior etiam longa est.

Aratrum, simulacrum, ambulacrum, lavacrum, volutabrum, involucrum, penultima longa, quia à supinis *aratum, simulatum, ambulatum, lavatum, volutatum, involutum* deducuntur, quorum penultima similiter longa est.

Reditus, exitus, introitus, aditus, initus penultima correpta, quia supina, unde fiunt, eandem habent brevem.

Exceptio. Multa quæ suæ originis naturam non sequuntur, usu assiduâque Poëtarum lectione sunt discenda: cujusmodi sunt *Fomes, mobilis, laterna, regula, sedes*; quæ primam habent longam, cum verba *foveo, moveo,*

novoco, lateo, rego, sedeo, à quibus proficiuntur, eandem corripiant. Item Litera à lino, tegula à tego, macero à macer, lex legis à lego, regina à rego, secius à secus, vox vocis, vocalis, & vociferor, à voco, humor & humanus ab humus, nonus à novem, stipendium à stipe.

Contra *Lucerna, arista, sopor, vadum* priam corripunt, cum verba *luceo, areo, sorio, vado* à quibus declinantur, eandem producant. Item *curulis à curro, vitium à vito, fragor & fragilis à frango, odium ab edi, bubulcus à bubus.*

Præceptum Nonum.

De Compositione.

Legem simplicium retinent compôsta suorum, localem licet aut diphthongum syllaba mutet.

Pejero corripies cum pejero, & Innuba, necnon

ronuba, fatidicum & socios, cum semisopitus,

Queis etiam nihilum, cum cognitus, agnitus hærent.

onga imbecillus, verbumq; ambitus amabit.

Composita brevitatem vel longitudinem simplicium sequuntur.

In *Perlego, relego*, E ante O brevis est quia in simplici *lego* etiam corripitur. præterito *perlegi, relegi*, producitur, quia in simplici *legi* itidem longa est.

Attigi, concidi, diffidi, ebibi, rescidi, literam habent brevem, quia in simplicibus eadem vocalis corripitur, *Tetigi, cecidi, cado*, &c.

Oblitum, insitum, circumdatum, desitum penultimam ob eandem causam habent brevem: nam à *litum* fit *oblitum*, &c.

Quantitas simplicium servatur in compositis, quamvis vocales mutantur, sic *Concedo, excido, incido, occido, recido*, à *cado* penultimam corripiunt: *Eligo, seligo*, à *lego*. Contrà *Concêdo, excêdo, incêdo, occêdo, recêdo*, à *cêdo*, eandem producant, sic *Alloquor, ludo*, à *ludo*; *Exquiro, requiro*, à *quero*; *Obtemperor, obtempero*, à *tempero*; *Obedio, obedis*, ab *audio*.

Virg. Occidit, occideritque finis cum nomine Troja.

Juven. Occidit miseros crumbe reperita magistros.

Hæc à simplicibus longis orti corripuntur.

Dejero, pejero, à *juro*: *promuba, innuba*, à *nubo*; *Maledicus, causidicus, veridicus, fidei-*
tidicus.

tidicus, à dico; *Semisopitus*, à *sopitus*; *Nihilum*, ex *ni* & *hilum*; *Cognitum* & *Agnitum* à *notum*.

Imbecillus à *baculo* descendens, secundam longam habet.

Ambitus, secundum Priscianum à supino producto, secundum alios à correpto profiscitur.

Connubium à *nubo* secundam syllabam habet communem.

Virg. *Hectoris Andromache*, *Pyrrin' connubia servas*?
Idem. *Connubio jungam stabili propriamque dicato*.

Præceptum decimum.

De Prepositionum compositione.

Longa A, DE, E, SE, DI, præter *Dirimo* atque *disertus*.

Sit RE brevis; at *Refert* à *res* productio semper.

Corripe PRO Græcum, sed *produc* rite Latinum.

Contrahe quæ *Fundus*, *fugio*, *neptisque*, *neposque*,

Et *Festus*, *fari*, *fateor*, *fanumque* *crearunt*.

Disce *Profectò addes*, *pariterque Procella*,
Protervus,

atque *propago genus*, *propago pertrahere vitis*,

propino varia, *verbum propago*, *profundo*,

propulso, *procuro*, *propello*, *Proserpina*
junge.

Corripe AB & reliquas, obstat nisi consona bina.

A, E, DE, DI, SE, longa sunt; ut *Amito*, *erumpo*, *deduco*, *diripio*, *separo*.

Virg. *Amisissos longo socios sermone requirunt.*

Idem. *Deducunt secii naves, & littora complent.*

Idem. *Tergora deripiunt costis, & viscera nudant.*

Exceptio. *Dirimo* & *disertus* di corripunt.

Virg. *Cede Deo dixitque & praelia voce diremit.*

Mart. *Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata;*

Non tu Pomponi, cœna diserta tua est.

Refert à refero corripitur: cum significat *interest*, *producitur*.

Virg. --- *Neque enim numero comprehendere refert.*

PRO præpositio brevis est apud Græcos ut *Propontis*; longa apud Latinos, ut *proveho*.

Ovid. *Misit in has si quos longa Propontis aquas.*

Virg. *Provehimur: terræq; urbesq; recedunt.*

Exceptio. Verùm corripuntur *Profundus*, *profugus*, *pronepos* & *proneptis*, *professus*, *profari*, *profiteor*, *profanus*, *profecto*, *procella*, *protervus*, & *propago* cùm genus significat; nam *propago* cùm ad vites refertur *producitur*.

Lucan. *Quam prior affatur Pompei ignavi propagæ*

Virg. --- *presso propaginis arcus.*

Proficiscor & **propero** huc non pertinent videntur enim simplicia.

Propino, **propago** verbum, **propulso**, **procurrere**

curro, propello & Proserpina, primam habent communem; profundo, rarissimè eandem producit.

Præpositiones A B, ut *abeo*; A D, ut *adoro*, Ante, ut *antefero*; Circum, ut *circumago*; In, ut *inuro*; Ob, ut *obeo*; Per, ut *perimo*; Sub, ut *subeo*; Super, ut *superaddo*; corripuntur.

Juven. *Circumagat madidas à tempestate cohortes.*

Aliquando sequente consonante præpositionis consonans abjicitur, eâdem quantitate servatâ. Hinc *aperio, omitto & operio*, primam etiam corripunt.

Ovid. *Aprilem memorem ab aperto tempore dictum.*

Hor. *Quod petiit spernit: repetit, quod nuper omisit.*

Prop. *Atque binuli pellis totos operibat amantes.*

Præceptum Undecimum.

De A, E, I, Y, & O, in compositione.

produc A semper, compôsti parte priore:

simul E, simul I, fermè breviare memento.

Nequidquam produc, Nequando, Venifica,

Nequam,

Nequaquam, nequis, sociosq; videlicet addes.

Idem masculinum produc, & Siquis Ibidem,

scilicet & bigæ, tibicen, ubique, quadrigæ,

Idem, tantidem, quidam, & compôsta Diei.

Si prior pars compositi A vocali terminetur

tur, producitur; ut *trano, traduco, trado*.
Sin autem E, ferè brevis est; ut, *Liquefacio, tepefacio, tremefacio, stupefacio, nefas, trecenti*.

Rarefacio, patefacio, rarefio, longa etiam reperiuntur; ut & *liquefacio* apud Ovid. lib. 9. *Metamorph. fab. 3.* & *tepefacio* apud Catullum.

Virg. *Flammarumque globos, liquefactaque volvere saxa.*
Idem. ————— *atro tepefacta cruore.*

Juv. *Credebant hoc grande nefas & morte pium.*

Exceptio. *Excipe Nequis, nequa, nequod, nequam, nequitia, nequaquam, nequidquam, nequando, videlicet veneficus, venefica, semel, diu. Selibra* tamen corripitur à Martiale.

Virg. *Nequa meis esto dictis mora: Jupiter hac stetit.*

Ovid. *Barbara narratur venisse venefica tecum.*

Mart. *Et thuris piperisque tres selibrae.*

Si prior pars compositionis in I vel Y desinat, corripitur; ut *Omnipotens, causidicus, tubicen, melilotus, biceps, triceps, bicipes, por, tricor, tricuspis, & similia; Polydorus, &c.*

Virg. *Tum pater omnipotens, rerum cui summa potestas.*

Mart. *Corpore causidicus fertur mea carmina* —————

Ovid. *Pars thyma, pars rorem, pars meliloton amat.*

Virg. *Nam Polydorus ego, &c.*

Exceptio. I longum habent *ibidem*, *ique, idem* pronomen masculini generis; neutrius breve est.

Bigæ, quadrigæ, siquis, siqua, siquod, scilicet, ilicet, tibicen, meliphyllon, Trinacria, bimus, trimus, quadrimus, tantidem, quivis, quidam, quilibet, biduum, triduum, cætera que composita ex dies, meridies, quotidie, &c.

Mart. Difficilis, facilis, jucundus, acerbus, es idem.

Idem. Si totus tibi triduo legatur.

Idem Inter tepentes post meridiem buxos.

Quatriduum corripitur interdum; ut & quotidianus à Catullo.

Ubicumque, frequentius I habet breve.

Mart. Qui tecum eupis esse meos ubicumq; libellos.

Ovidius tamen produxit: Servor' ubicumque est, &c.

Ubivis & ubilibet produci solent.

Parriëda & matricida produxit Ausonius.

De O in compositione.

Græcum O μῦθος, prima compositi corripe parte: quæ produces, partem dum claudit eandem.

O In Græcis dictionibus priorem compositi partem claudens corripitur; ut *Cymothæ, Carpophorus, Argonautæ.*

Mart. Sæcula Carpophorum, Cæsar, si prisca tulissent.

Jam nullum monstris orbe fuisset opus.

Idem. Non nautas puto vos, sed Argonautas.

Exceptio. Quæ per o mega scribuntur, longa

24 DE SYLLAB. DIMENS.

longa sunt ; ut *γεωμέτρης* *geometra* ; *Μινotaurus* , *λαγώπης* *lagopus* : nec prura facile invenias, quibus utantur Latini.

Virg. *Μινotaurus* inest. *Veneris* monumenta nefanda,

Mart. *Si meus aurita gaudet lagopode* Flaccus.

O Latinum in variis breviam vel protrahit usus.

O in Latinis dictionibus compositis partim producitur ; ut *Alioquin*, *quandoque* ; partim corripitur ; ut *Quandoquidem*, *hodie*, *duodenus*, &c.

Virg. *Dicite, quandoquidem in molli con-*
sedimus herba.

Horat. *Indignor, quandoque bonus dormitat* Homerus.

DE SINGULARI NOMINIS INCREMENTO.

Quid sit Incrementum ?

SI Genitivus singularis par fuerit Nominativo syllabarum numero, nullum erit incrementum ; ut *Musa*, *Musæ* ; *Dominus*, *Domini*. Sin longior fuerit ; tum penultima genitivi incrementum erit, quæ in omnibus casibus utriusque numeri semper genitivi

nitivi quantitatem servat ; ut *Sermo sermo-
nis, sermoni, sermones, sermonibus*, ubique
o longum est.

Præter *Bobus*, ubi o producitur, quamvis
in genitivo singulari corripiatur *bovis*.

Appendix. *Iter, supellex*, & composita
ex *caput* literis PS finita, duplici augentur
incremento : *itineris, supellectilis ; biceps,
bicipitis*.

Incrementum primæ & secundæ decli-
nationis.

*Casibus obliquis vix crescit prima : Secunda
Corripit incrementa ; tamen producit Iberi.*

A Incrementum primæ declinationis
nullum est, nisi apud Poëtas ; ut *Au-
lai, pictai*, quod longum est.

Virg. Aulai in medio libabant pocula Bacchi.

I Incrementa secundæ declinationis corri-
piuntur ; ut *Miser, miseris vir, viri ; satur,
saturi*.

Virg. Non ignara mali miseris succurrere disco.

Persius. --- inter pocula querunt

Romulidæ saturi quid dia poemata narrent.

E Exceptio. *Iber, Iberi*, penultimam habet
longam, & ex eo compositum *Celtiber, Cel-
iberi*.

Lucan. Interea domitis Cæsar remeabit Iberis.

Mari, Vir Celtiberas non tacendo gentibus.

De

26 : DE INCREMENTO

De genitivo in IUS crescente dictum est
suprà.

Incrementa tertiæ Declinationis.

A. *Nominis A crescens quod flectit Tertia longum est.*
Mascula corripies AR, AL finita, simulque.

Par *cum compositis*, Hepar *cum* Nectare
Bacchar.

com Vade Mas & Anas, *cui* junge Laremque
Jubarque.

A Incrementum singulare tertiæ decli-
nationis longum est ; ut *Veſtigal*, *Ti-*
tan, *pietas*, *pax*, *calcar*, & *Ajax*,

Ovid. Concitat iratus validos Titanas in arma.

Virg. Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe Tyranni.

Exceptio. Corripe masculina in A L &
AR; ut *Sal*, *Hannibal*, *Amilcar*, *par*, *impar*,
compar, *dispar*, &c.

Virg. Vela dabant læti, & spumas salis ære ruebant.

Sil. Hannibalem Fabio ducem spectante per urbem.

Idem. Cui secum aridens narrabis Amilcaris umbris

A, AS.

A quoque & AS Græcum breve postulat incrementum :

S quoque finitum, si consona ponitur ante :

Et Dropax, Anthrax, Atrax, cum Smilace,
Climax.

His Atacem, Panacem, Colacem, Styra-
cumque, Facemque.

Atque

*Atque Abacem, Coracem, Philacem, com-
pôstaque neêtes.*

Adde Harpax, Syphacisque tamen dicatq; Syphâcis.

Item Græca in A & As, ut *Poëma, stem-
ma, Pallas*: & quæ consonantem habent
ante S; ut *Trabs, Arabs, & Fax, styrax,
Arctophylax*, & alia composita à *phylax*; *smilax* & *climax*. Itémque illa minùs usita-
ta, *dropax, colax, nyctiorax, &c. Candax*
& *Pharnax* non sunt in usu, sed *Pharnaces,*
Candace.

Juv. Stemmata quid faciunt?

*Virg. Instar montis equum divina Palladis arte
Ædificant.*

*Ovid. Nam modo thurilegos Arabas, modo suspicit
Indos.*

E. Ecrescens Numero breviabit Tertia prima:

*Præter Iber, Patriosque Enis; (sed con-
trahit Hymen)*

*Ver, mansues, locuples, heres, mercesq;
quiesque.*

*Lex, vervex, pres, fæx, seps, plebs, rex,
insuper halec;*

*El peregrinum, Es, Er Græcum, Æthere
& Aëre demptis.*

E Incrementum singulare tertiæ declina-
tionis breve est; ut *Grexx, teres.*

Ovid. Mille greges illi—

Exceptio.

28 DE INCREMENTO

Exceptio I. Excipitur *Iber*, *Iberis*: & Genitivus Enis penultimam habet longam ut *Ren*, *renis*; *Siren*, *Sirenis*, *Hymenis*, corripitur. Producentur autem *Ver*, *mansues*, &c.

Exceptio II. Item peregrina in *El*; ut *Michael*; Et Græca in *Er* & *Es*; *Crater luter*, *soceris* *Tapes*, *lebes*: præter *Aër* & *æther*.

Virg. *Crateras* magnos statuunt & vina coronant.

Ovid. *Viginti* fulvos operosa ex ære lebetes.

I vel Y.

I crescens Numero breviabit Tertia primo: Grata sed in *patris* casu *Inis* & *Ynis* adoptant.

Et *Lis*, *Glis*, *Samnis*, *Dis*, *Gryps*, *Nesisque* *Quirisque*.

Cum Vibice, simul longa incrementa repossunt.

I Vel *Y* incrementum singulare tertiæ declinationis breve est; ut *Stips*, *stipis*; *pollex*, *chlamys*, *chalybs*.

Ovid. Dic, inquam, parva cur *stipe* querat opes.

Virg. At *Chalybes* nudi nudi ferrum —

Exceptio. Genitivus *Inis* vel *Ynis*, nominibus Græcis, penultimam producit; ut *Delphin*, *Phorcyn*, *Salamis*. Item *Dis*, *Dis*; *tis*; *vibex*, *vibicis*; *glis*, *gliris*; *gryps*, *gryphis*; *Samnis*, *Samnitis*; *Nesis*, *Nesidis*; *apsis*, *apsidis*, &c. Sunt tamen qui *apsidis* putent posse corripī: nam *apsidis*, accentu

acuto

acuto in penultima invenitur. *Psophis* mediam communem habet.

Virg. *Orpheus in silvis, inter Delphinas Arion.*

Idem. *Laomedontiaden Priamum Salamina petentem.*

Idem. *Noctes atque dies patet atri janua Dis.*

IX vel YX. IX produc: *breviatio Histrix, cum Fornice Varix.*

Coxendix, Chœnixque, Gilix, Natrixque, Calixque:

Phryxque, Larix, & Onyx, pix, Nixque, Salixque, Filixque.

Masticis *his* & Eryx, Calucisque, & Iapygis addes.

Quæq; ultra invenies: *Bebryx variare memento.*

Nomina IX vel YX syllaba finita, penultimam genitivi habent longam; ut *Felix, felicitis; bombyx, bombycis; perdix, coturnix, pernix, lodix.*

Virg. *Vivite felices, quibus est fortuna peracta Jam sua.*

Exceptio. Excipitur *Cilix, histrix, fornix, pix, natrix* serpentis generis item *Stix, Strix*, & propria quædam; ut *Ambiatrix*: & gentilia, ut *Biturix*.

Lucan. *Armenios, Cilicasque feros, Taurosque subegi.*

Idem. *Nunc pice, nunc liquida rapuere incendia cera.*

Mastix, masticis pro gummo lentiscis corripitur; *mastîgis* verò pro flagello producitur.

Appendix multi protrahunt: sunt tamen qui breviori contendunt. *Bebrix* variatur.

30 DE INCREMENTO

O, O crescens numero producimur usq; priore.
O parvum in Græcis brevitas; producit magnum.
Ausonius genitivus Oris, quem neutra dedere,

Corripitur: propria huic junges ut Nestor & Hector.

O, Oris, *mediosq; gradus extende, sed Arbos.*
ps: compôsta Lepus, memor & bos, compos & im-
pos.

Corripe Cappodocem, Allobrogem cum
Præcoce, & Obs, Ops:

Verum produces Cercops, Hydropsque, Cyclopsque.

O Incrementum singulare tertiæ declinationis in Latinis nominibus longum est; ut *Sol, vox, velox, victor, ros, flos, dos, cos, tiro, custos.*

Ovid. Regia Solis erat sublimibus alta columnis.

Exceptio I. Græca in On, quæ in obliquis habent Omicron, corripuntur; ut *Philemon, Palemon, sindon, Agamemnon, Jason, Amazon, & multa alia quæ usu discenda sunt.*

Virg. Pulsant & pïllis bellantur Amazones armis.

Latini interdum N literam omittunt; ut *Macedo, Macedonis; Brito, Vasco, Saxo, perpo, Agamemno.* Britones apud Martial. l. II. penultima producta reperies; ut & *Veñtōnes* lib. 4. & *Axōnes* lib. I. apud Lucanum.

Statius:

Stat. Conclamant Danaï, stimulatque Agamemno volentes.

Quæ verò per ω mèga scribuntur, longa sunt; ut *Simon, spado, mango, agon, Sidon*, quod & lib. 8. Silius semel corripuit, *Solon, Lecon, Sicyon*, &c.

Duo variantur, *Orion & Ægeon*.

Exceptio. II. Genitivus in Oris, à nominibus Latinis neutris, penultimam habet brevem; ut *Marmor, ebur, corpus, ador*, quod rarò declinatum invenitur, communem. Sed *os, oris*; & comparativi gradus, ut *majus, majoris*, &c. incrementum longum habent.

Ex $\omega\epsilon\varsigma$, $\omega\omicron\delta\iota\varsigma$ composita, ut *Tripus*, & item *memor, arbor, lepus, bos, compos & impos* corripuntur.

Virg. Sic vos non vobis fertis aratra boves.

Exceptio III. Corripuntur etiam *Capadox, Allobrox, præcox*: & quæ consonantem habent ante S; ut *Scrobs, Æthiops, Cecrops, Dolops*: præter *Cyclops, cercops, hydrops*.

Mart. Cappadocum sevis Antistius occidit oris.

Virg. Hic Dolopum manus, hic sevis tendebat Achilles.

Ovid. Tela reponuntur manibus fabricata Cyclopum.

V. V brevia incrementa feret: sed casus in Uris,

Udis & Utis ab Us Resio producitur, &
Fur, Lux,

Lux, Pollux. *Brevia Intercúsque, Pecúque, Ligúsque.*

U Incrementum tertiæ declinationis breve est; ut *Marmur, fursur, turtur. Dux, Ligus, & pecus, intercus, cum Præsule turtur.*

Virg. *Magnanimosque duces totiusque ordine gentis.*

Exceptio. Interrogandi casus Udis, Uris, & Utis à nominidus in us, penultimam habent longam; ut *Palus, paludis incus, incudis; tellus, telluris; virtus, virtutis*: item *fur, furis*, cum cæteris obliquis: itémque *Pollux, lux*, & *frugis* à nominativo *frux* inusitato.

Vir. *Quid domini facient, audent cum talia fures.*

Tib. *Luce sacra requiescit humus, requiescit arator.*

DE PLURALI NOMINIS INCREMENTO.

PEnultima genitivi vel dativi pluralis numeri dicitur incrementum plurale, cum uterque casus longior est nominativo ejusdem numeris ut *Musæ, Musarum*: *Ambo, amborum, ambobus*: *Qui, quorum, quibus*: *Res, rerum, rebus.*

A, E, O, I, V.

*Pluralis casus si crescit, protrahat A, E,
Atque O. Corripies I, V; verum excipe Bubus.*

A, E, O, incrementa multitudinis, longa
sunt; ut *Quarum, harum, ambabus: Re-
rum, rebus: Horum, quorum.*

Ovid. Cum tamen a turba rerum requieverit harum.

Virg. At Capys, & quorum melior sententia menti,

I & v incrementa multitudinis corripun-
tur: ut *Quibus, tribus, montibus, Lacu-
bus, verubus.*

Virg. Montibus in nostris solus tibi certet Amyntus:

Ovid. Præmia de lacubus proxima musta tuis.

D E V E R B O R U M I N C R E M E N T O.

Quid sit incrementum verbi?

Secunda persona singularis modi Indicati-
vi, norma est, ad quam verborum in-
crementa diriguntur: cui, si verbum sit æ-
quale, nullum erit incrementum; ut *Amat,*
amant, quia dissyllaba sunt, sicut *Amas*
(quæ norma & regula est incrementorum)
nullum habent incrementum. Sin verbum
logius sit una syllaba, unum habebit
incrementum; ut *Amamus, amatis,* quo-
m penultima incrementum est: nam

C

ul

34 DE INCREMENTO

ultima nunquam dicitur incrementum. duabus syllabis norma superetur, duo erunt incrementa; ut *amabamus*, *amabatis*. Si tribus, tria; ut *amaverimus*, *amaveritis*. denique quatuor, totidem erunt incrementa; ut *audiebamini*.

In verbis deponentibus fingenda est verba activa, ad quam verborum incrementa rigantur.

Ultima syllaba, ut modò diximus, norma quam est incrementum: prima verò est norma ipsa sit monosyllaba; ut *Das*, *Flebam*, *Damus*, *datis*, *dabam*, *dare*, & cætera dissyllaba, unum habent incrementum; eodem modo *Flemus*, *fletis*, *flebam*, *flere*, &c.

Præceptum primum.

De incremento verborum per A.

A crescens produc. Do incremento excipe primo.

AIn omni verborum incremento producitur; ut *Stabam*, *staret*, *properamus*, *docebamur*, *audiebamini*, &c.

Virg. Trojaque nunc stares, Priamique arx alta manebat.
Ovid. Serius aut citius metam properamus ad unam.

Exceptio. A primum duntaxat in incrementum verbi *Do*, *das*, corripitur ut *dant*, *dabunt*, *dare*: ob quam causam nuntiam

untiamus, circúdamus, circúmdabant;
circúmdare; venúmdabo, venúmdare, &c.
enultima brevi.

Virg. *Hic lacrymis vitam damus, & miseresчимus ultro.*
Ovid. *Fussit & ambita circumdare littora terræ.*

Præceptum secundum.

De incremento verborum per E.

quoque; producant verba incrementia; verum
prima E, corripit ante R duo tempora Ternæ.

ut Beris atque Bere; at Reris producito
Rere.

ut brevis E, quando Ram, Rim, Ro adjuncta
sequuntur.

corripit interdum Steterunt Dederuntque Præterita.

In omnibus verborum incrementis pro-
ducitur: ut *Flebam, rebar, lacereris,*
lacerem, legerunt.

Ovid. *Flebat Aristæus, quod apes cum stirpe necatas
Viderat inceptos destituisse favos?*

Virg. *Sic equidem ducebam animo, rebarque futuram;*

Art. *Dædale, Lucano cum sic lacereris ab urso;*

Quam cuperes pennas nunc habuisse tuas!

Exceptio I. E ante R breve est in quo-
s præsentis & imperfecto tertiæ conjuga-
onis: ut *Cognoscere, legerem, legeremus,*
geris vel legere.

Beris etiam, & Bere, corripitur: ut *Cele-
braberis, celebrabere.*

Reris tamen, & *Rere*, producitur : ut *L*
quereris, *prosequerere*.

Mart. Hoc tibi *Roma*, caput, cum loquereris, erat.

Velim etiam, *velis*, *velit*, &c. breviantur

Exceptio 2.

E ante *RAM*, *RIM*, *RO* corripitur :
Amaveram, *amaverim*, *amavero* : *feceram*,
fecerim, *fecero*.

De cæteris personis idem esto iudicium
Amaveris, *amaverit*, *amaverimus*, *amaver*
tis : *fecerimus*, *feceritis*.

Ovid. *Fecerat* exiguas jam Sol altissimus umbras

Appendix.

Poëtæ in præterito Indicativi *E* litera
ante *RUM* syllabam pro suo jure interdum
corripiunt.

Virg. *Obstupui. steteruntque coma*, & *vox faucibus hæsit*.

Horat. *Dii tibi divitias dederunt, artemque fruendi*.

Sil. *Terruerant pavidos accensa Ceraunia nautas*.

Præceptum tertium.

De incrementis verborum per *I*.

Corripit *I* crescens verbum : sed deme *Velimus*,
Nolimus, *Simus*, quæque hinc composta dabuntur
IVI præteritum, præsens quartæ *IMUS* & *ITIS* :
RI Conjunctionum possunt variare Poëtæ.

In quovis verborum incremento corripitur : ut *Linquimus*, *amabimus*, *audiamini*, *Venimus*, *comperimus*, *reperimus*, præterito perfecto.

*g. Linqumus Ortygia portus, pelagoque volamus.
in; Non nos aut ferro Libyces populare penates
Venimus, aut raptas ad littora vertere praeda.*

Exceptio. I longum habent: *Nolito, noli-
nolimus, nolitis: velimus, velitis, simus, si-
& quæ ex ipsis componuntur: ut Possu-
s, adsimus, prosimus, &c.*

*d. Et documenta damus, quæ simus origine nati.
em; Si quis ut in populo, Iqui fitis, & unde, requirat.*

Appendix. I. Penultima præteriti in **IVI**
nga est: ut *Petivi*: & primum incremen-
m quartæ conjugationis: ut *Ibam, ibo,
o, subimus, venimus, reperimus, audimus,
æsentis temporis.*

*ing. Cessi & sublato montem genitore petivi.
em; Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.
em; Jungimus hospitio dextras. & testa subimus.*

Appendix II. Tempora Coniunctivi modi sylla-
s **RIMUS & RITIS** finita, habeantne penultimam
evem, an longam, Grammatici certant, & ad-
c sub iudice lis est; non solum recentiores, sed
am veteres. Diomedes enim docet, præteritum
eve esse, futurum vero longum: Probus utrum-
e longum esse affirmat. Quare, cum versus faci-
o, Poetas optimos imitaberis, qui **RI** syllabam
odo corripiunt, modo produciunt, prout versus
stulat. Sin tibi aliquid recitandum erit, ne ser-
onem des auditoribus, consuetudini regionis ser-
rrs.

Præ.

Præceptum quartum.

O incrementum produc, U corripe semper.
U sit in extrem penultima longa futuro.

O In verborum incrementis semper p
ducitur : ut *Facitote*.

Ovid. Cumque loqui poterit, matrem facitote saluter.

U In verborum incrementis ubi
corripitur : ut *Sumus, possumus, lumus*.

Horat. Nos numerus sumus, & fruges consumere nati.

Idem. Si patriæ volumus, si nobis vivere cari

U penultima futuri in Rum, & part
pii in Rus, semper est longa : ut *Am
rum, periturum : amaturus, periturus*.

Virg. Si periturus abis, & nos rape in omnia tecum.

DE ULTIMIS SYLLAB

Syllabæ quæ ultimum locum tenent,
tim positione; ut *Prudens, præcox*:
tim dipthongo; ut *Musæ*: partim pri
præceptionibus cognoscuntur, : de qu
nunc agendum est.

Ain fine.

A finita data longis. Ita, Postea deme

quia, & casus omnes : sed protrahere sextum.
duōs Græcos casus adijunge vocandi.

Finita sunt : ut *Memora, contra, ultra,*
anteà, triginta, quadraginta, &c.

Virg. *Musa mihi causas memora, quo numine laeso.*

em. *Triginta capitum foetus enixa jacet.*

Exceptio. Corripe *Eia, ita, postea, quia.*

Item casus omnes in **A** : ut *Ancora, ve-*
præter ablativum : ut *de prora :* & vo-
cativos Græcos : *ô Aenea, ô Atla, Calcha,*
alla.

Virg. *Fons ita me experti Bitias & Pandarus ingens.*

d. *Ancora de prora jacitur, stant littora puppes.*

d. *Quid miserum, Aeneas laceras & jam parce sepulchro.*

Appendix. Numeralia quædam in **GIN-**
A interdum etiam correpta leguntur
pud Martialem & Manilium. Sic *contra* à
Valerio Flacco, Aufonio, & Manilio corri-
piuntur.

E in Fine.

brevia, Primæ Quintæq; vocabula produc :

Cete, Ohe, Tempe, Fermeq; Fereq; Fameq;

Adde Doce, similemq; modum, & monosyllaba, præter

Encliticas ac syllabicas: nec non malè dempto,

Ac Bene, produces adverbia cuncta secunde.

E Littera finita corripuntur : ut *Nate, fu-*
ge, pone, pane, nempe.

Virg. *Heu fuge, nate Dea, teq; his, ait, eripe flammis.*

Id. *Pæne simul tecum solatia rapta Menalca.*

Exceptio I. Producentur omnia primæ
&

& quintæ declinationis : ut *Anchisiades*, *Anchisiade*, *Calliope*, *re*, *die*, & quæ inde oriuntur: ut *Quare*, *hodie* : quibus adde *fame*, *cete*, *Tempe*, *ferme*, *ferè*, *ohè*.

Virg. *Tros Anchisiade*, facilis descensus Averni.

Mart. Non venias quare tam longo tempore Romam.

Virg. Objicit : ille fame rabida tria guttura pandens.

Mart. Hoc si contigerit, fame peribis.

Exceptio II. Item verba Imperativi modi numeri singularis, secundæ declinationis : ut *Vide*, *habe*. Cave tamen sæpe corripitur : fuit enim olim tertiæ, sicut & quædam alia : ut *responde*, quod corripit Martialis ; & *vide*, quod Persius ; & *vale*, quod Ovidius.

Hor. *Vade*, *vide*, cave ne ritubes, mandataque frangas.

Ovid. *Nate*, cave, dum resque finit, tua corripe vota.

Sunt etiam longa monosyllaba : ut *Me*, *te*, *se*.

Exceptis adjunctionibus, encliticis, *Què*, *ne*, *ve*. Et syllabicis adjectionibus *Pte*, *ce*, *te* ; ut *Suapte*, *bisce*, *tute*.

Virg. *Tantane* vos generis tenuit fiducia vestri ?

Aorat. *Hinc* omnis pendet *Lucillius*, hosce secutus.

Exceptio III. Longa præterea sunt adverbia à nominibus secundæ declinationis profecta : ut *Placide*, *valde*, *minimè*, *summe* : præter *bene* & *malè*.

Mart. *Excipe* sollicitos *placide*, mea dona, libello.

Idem ; *Nil bene cum facias*, facis attamen omnia *belle*.

Horat. *Et male* tornatos incudi reddere versus.

Appendix. Adjectiva tertiæ declinationis,

onis, cūm in adverbia transeunt, ultimam habent brevem; ut *Sublimè, suavè, dulcè, facilè, difficilè, &c.*

Virg. *Cantantes sublime ferent ad sidera cœni.*

Idem; *Ipse sed in pratis aries jam suave rubenti.*

I in fine.

*I*roduc, brevia Nisi cum quasi, Græcæ; cuncta.

Jure Mihi variare, Tibique Sibique solemus.

Sed magè corripies IBI, UBI, dissyllabon & Cui.

Sicuti sed breviant, cum Necubi, Sicubi Vates.

I Vocali terminata longa sunt; ut *Classi, fieri, uti, Mercuri.*

Virg. *Sic fatur lachrymans, classiq; immittit habenas.*

Mart. *Quam vellem fieri meus libellus.*

Horat. *Fertur uti pulvis collectus turbine.*

Idem; *Mercuri facunde nepos Atlantis.*

Exceptio I. Corripe Nisi, quasi, & Græca quæ in I vel Y exeunt: ut *Palladi, Daphni, moly.*

Ovid. *Quid nisi Pierides solatia frigida restant?*

Virg. *Insere, Daphni, pyros: carpent tua poma nepotes.*

Exceptio II. *Mihi, tibi, sibi*, ultimam habent communem.

Ibi, ubi, cui, cūm dissyllabum est, frequentius corripuntur.

Necubi, sicubi, & sicuti, semper correpta inveniuntur.

Virg. *Post mihi non simili pœna commissa luetis.*

Idem; *Extremum hunc, Arethusa, mihi concede laborem.*

Mart. *Sed norunt cui serviant leones.*

O in fine.

O datur ambiguus, Græca & monosyllaba longis;

Ergo

Ergò pro causa, Ternus Sextusq; Secunda;
 Atq; Adeò ac Ideò, adde adverbia nomina nata:
 Sed Citò corripies, modoq; & scio, nescio,
 & imò.

Et Duo, sit varium serò, & conjunctio verò.

O Finita ambigua sunt, ut *Quando, vigi-
 lando, nono.*

Marr. *Nolo mihi ponas rhombum nullumve bilibrem,
 Nolo boles, ostria nolo; tace.*

Exceptio I. Excipe monosyllaba; ut, *O,
 do, sto*: dativos & ablativos; ut *Somno,
 tuo.*

Item Græca quæ habent *mega*; ut,
Androgeo, Atho, Clio, Aleòto, & cætera ejus-
 dem generis, quibus accedit ergò pro cau-
 sa.

Virg. *O lux Dardania, spes o fidissima Teucrum:*

Idem. *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.*

Idem. *Aleòto torvam faciem, & fuvialia membra.*

Exceptio II. Item adverbia à nominibus
 orta; ut *Subitò, meritò, multò* (*subitò ta-*
men aliquoties à Seneca corripitur) quibus
 adduntur *Adeò, ideò.*

Hinc rursus excipiuntur *Modò, quomodò,
 dummodò, postmodò, citò, imò*: quibus ac-
 cedunt *scio, nescio, duo.*

Adverbium *serò*, & conjunctio *verò*, ul-
 timam

SYLLABIS.

43

timam habent communem. Sunt qui his
porro jungant.

Mart. Alcida cito Dii, sed tibi sero dabunt.

Valer. Flac. — sin vero preces & dicta superbus
Respuevit.

Juven. Vester porro labor secundior, historiarum.

U, B, D, T, in fine.

U semper produc : B, T, D, corripe semper.

U Finita longa sunt ; *Manu, cornu,*
Panthu.

Virg. Tela mana miseri jactabant irrita Teucris.

Ovid. Nec mora, curvavit cornu nervoque sagittam Impulit
(arcem ?

Virg. Quo res summa loco Panthu ? quam prendimus

B, D, T, literis terminata corripiuntur ;
ut *Ab, quid, audiit.*

Virg. Tum pater Æneas puppi sic satur ab alta.

Id. Quidquid id est timeo Danaos & dona ferentes.

Id. Audiit & Trivia longe lacus, audiit amnis.

C, L, M, in fine.

C longum est. Varium Hic pronomen; corripe Donec,
Et Nec; Fac pariter malunt breviare Pieta.

C Litera finita longa sunt : ut *Sic, hoc,*
hic adverbium.

Virg. Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.

Id. Classibus hic locus, hic acies certare solebant.

Exceptio. Corripe nec & donec. Hic
pronomen, est anceps. Fac tutius corripi-
tur.

Ovid. Parve, nec invideo, sine me, liber, ibi in urbem.

Virg. Hic vir, hic est, tibi quem promitti sapias audis.

Id. Est hic, est animus lucis contemptor, & istam.

Ovid. Hos fac Armenios, hæc est Danaeia Persis.

Mart. Signa varius, aut semel fac illud.

Cor.

Corripe L. at produc Sal, Sol, Nil, multaq; Hebræi.

L Finita brevia sunt; ut *Asdrubal, semel, vigil, simul, Consul, mel.*

Sil, Vertit terga citus damnatis Asdrubal ausis.

Horat, Quo semel est imbuta recens servabit odorem Testa diu.

Exceptio. Sal, nil, Sol, longa sunt; item pleraque perigrina: ut Nabal, Daniel, Saul.

Stat. Non sal, oxyporumve, caseusve.

Mart. Nil aliud video, quo te credamus amicum.

Ovid. Uterius spatium medio Sol altus habebat.

M vorat Eclipsis: prisca brevare solebant.

M Finita prisca temporibus corripiebantur; neque à sequente vocali, ut jam fit, excipiebantur: quod etiam nunc in compositis verbis cernitur.

Ennius; Insignita fere tum millia militum octo.

Juven. Quo te circum agas? quæ prima aut ultima ponas?

N in fine.

N longum est Græcis pariter, pariterque Latinis.

EN brevia, quod format INIS breve, Græca secunde

Jungimus, & quartum, si sit brevis ultima Recti

Forſitan, In, Forſan, Tamen, An, Viden, adjice curtis.

N Litera finita longa sunt: ut *Ren, splen, sin, Titan, Siren, Salamin, Actæon, & cætera tertiæ declinationis, quæ in ON exeunt.*

Virg.

Virg. *Sin absumpta salus, & te pater optime Teucrum*
 Lucan. *Unde venit Titan, & nox ubi sidera condit.*
 Ovid. *Astæon ego sum, dominum cognoscite vestrum.*

Item accusativus Græcus nominum in AS,
 ES, E: ut *Ænean, Anchisen, Calliopen.*

Græcus itidem genitivus multitudinis cu-
 jusvis declinationis: ut *Cimmerion, Epigram-
 maton.*

Virg. *Et sævum Ænean agnovit Turnus in armis,*
 Tibul. *Cimmerion etiam obscuras accessit ad oras.*

Exceptio 1.

Corripe *An, in, forsan, forsitan, tamen, attamen, vi-
 den'.*

Item EN syllaba finita, quæ faciunt geni-
 tivo INIS: ut *Nomen, peten, flumen, Flamen.*

Virg. *Forsitan & Priami fuerint quæ fata requirat.*
 Stat. *Ipsa dedi, viden' ut jugulo consumpsit ense?*
 Ovid. *Nomen Arionium Siculas impleverat urbes.*

Exceptio 2.

Corripiuntur etiam Græca in ON, quæ
 ad secundam nostram declinationem spe-
 ctant: ut *Pelion, Ilion, Erotion.*

Ovid. *Ilion, & Tenidos, Simoisque & Xanthus, & Ida.*
 Mart. *Pallida nec nigras horrescat Erotion umbras.*

Omnes denique accusandi casus, qui à
 nominibus ultimam brevem habentibus pro-
 ficiscuntur; ut *Scorpion, Thetin, Ityn, Maian,
 Æginan.*

Luc. *Scorpion incendiis cauda, chelaq; peruritur.*
 Ovid. *Tantaq; mox animi est, Ityn huc accersite, dixit.*
 Stat. *Namq; ferunt raptam patriis Æginan ab undis.*

R

R in fine.

R *breve, sed longum est Fur, par cum pignore, Lar
Nar,*

Cur, Far cum Græcis queis patrius ERIS, & Æther,
Aër, Ver, & Iber, magè Cor breve, Celtiber, an
ceps.

R *Litera terminata corripuntur: ut A
milcar, semper, semivir, precor, Hector,*

Sil. At senior Siculâ exsultat Amilcar in armis.

Virg. Semper honos, nomenq; tuum, laudesq; manebunt.

Lucan. Insuper manus, impure ac semivir audes.

Virg. Nec gemere aëria cessabit turtar ab ulmo.

Exceptio 1.

Producito Cur, far, fur, Iber, Lar, Nar, ver,
par cum compositis; ut compar, dispar & im
par, & Græca, quæ faciunt genitivo ERIS lon
gum; ut crater, stater. Adde aër & æther.

Hor. Cur ego, si nequeo, ignorog; poeta salutor.

Lucan. Si tibi durus Iber, aut si tibi terga dedisset.

Horat. Ludere par & impar, equitare in arundine longæ

Virg. Largior hic campos æther & lumine vestit.

Appendix.

Cor meliùs corripitur, Celtiber anceps est.

Ovid. Molle cor ad timidus sic habet ille manus.

Mart. Ducit ad auriferas quod me Salo Celtiber oras.

As in fine.

AS produc. Quartum Græcorum Tertia casum
Corripit; & Rectum, per ADIS si patrius exit.

A *Syllaba finita longa sunt; ut Æneas,
Pallas, Pallantis; fas, nefas.*

Virg. Æneas ignarus abest, ignarus & absit.

Idem; Tela manusque finit, hinc Pallas instat & urget.

Idem; Fas & jura sinunt,

Ex-

Exceptio.

Corripe Græca, quorum genitivus exit in
ADIS: ut *Arcas, Pallas, Palladis*.

Item accusativus tertiæ declinationis no-
minum: Græcorum: ut *Troas, Delphinas, He-
roas*.

Ovid. *Pallas animum simulat.*

Marr. *Cum quibus Alciades & pius Arcus erat.*

Virg. *Perthous Heroas, & ipse videbitur illis.*

Es in fine.

Es dabitur longæ, breviat sed tertia Rectum,

Cum Patrii brevis est crescens penultima. Pes hinc

Excipitur, Paries, Aries, Abiesque, Ceresque.

Corripe & Es de Sum, penes, & neutralia Græca

His Quintum & Rectum Numeri dent Græca secundi.

ES syllaba terminata longa sunt: ut *An-
chises, locuples, quoties, octies, decies,
jubes, audies*.

Virg. *Anchises alacris palmas utrasque retendit.*

Mart. *Orbus es & locuples, & Bruto Consule dignus.*

Idem; *Dicere te lassum quoties ego crede Quirino.*

Idem; *Vno nasceris octies in anno.*

Exceptio I.

Corripe nomina tertiæ declinationis, qua
crescunt in obliquis penultima brevi: ut
Dives, eques, hospes, pedes.

Virg. *Insula dives opum Priami dum regna manebant.*

Idem; *Obvius armato, ceu cum pedes iret in hostem.*

Præter *Abies, aries, Ceres, paries, pes* cum
compositis: ut *Cornipes, sonipes*.

Virg.

Virg. *Populus in fluviis, abies in montibus alris.*
 Idem; *Flava Ceres alto nequidquam Spectat Olympo.*
 Ovid. *Nec pes ire potest intra quoque viscera saxum.*
 Virg. *Stat sonipes, & frenæ ferox humantia mandit.*

Exceptio 2.

Es, à verbo *Sum*, etiam breve est, & eo composita: ut *Potes*, *ades*. Item *penes* Græca etiam neutrius generis, ut *Cacoëtbes*. Præterea nominandi vocandique casus Græcorum: ut *Arcades*, *Troës*, *dæmones*, *Rhetores*, *Amazones*.

Virg. *Quisquis es, amissos jam hinc obliuiscere Gratos.*

Mart. *Tu potes & patriæ miles & esse decus.*

Horat. *Quem penes arbitrium est, & ius, & norma loquendi.*

Juven. *Scribendi cacoethes, & ægro in corde senescit.*

Virg. *Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo,*

Accusandi casus videntur sequi regulam Latinorum, etsi Ovid. in Epist. Heroid. dixit:

Quis scit an hæc sevas insula tigris habet?

Charybdes, hæreses, metamorphoses, & si miles

miles nominativi producuntur, quia non sunt casus Græci, sed Latini.

Is vel Ys in fine.

Corripies IS & YS. Plurales excipe casus.

Glis, Sis, Vis verbum ac nomen, Nolisque Velisque

Audis cum sociis, quorum & genitivus in INIS.

ENTISve, aut ITIS longum, producito semper.

S vel Ys finita corripuntur ; ut *Apis, in quis, ais, dixeris, egeris, Thetis, Tethys,*

et Ys.

Ovid. *Non apis inde tulit collectos sedula flores.*

Stat. *Fam dudum tacito lustrat Ibetis omnia visu.*

Virg. *Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo.*

RIS ultima futuri conjunctivi modi ferè semper corripitur.

Mart. *Is mihi, dives eris, si causas egeris, inquit.*

Reperitur tamen interdum hoc tempus longum, quod Cæsura quidam tribuunt.

Ovid. *Da mihi te placidum, dederis in carmina vires.*

Exceptio I. Excipe casus omnes multitudinis ; ut *Viris, armis, Musis, nobis, vobis, his pro quibus, omnibus, urbis.*

Item *Glis, vis* nomen & verbum, *velis,*

cum compositis ; ut *Quamvis, nolis, ad-*

possis tamen à Jüvenale corripitur sa-

pe v.

Et secundas personas numeri singularis, modi indicativi, quartæ conjugationis ; ut

vidis, nescis, sentis.

D

Virg.

Virg. *Præsentemq; viri intentant omnia mortem.*

Idem; *Quis ante ora patrum Tr. jæ sub manibus aliis.*

Idem; *Non ea vis animo, nec tanta superbia victis.*

Mart. *Jam satis est; non vis Afer, avere, vale.*

Idem; *Nescis, ben nescis dominæ fastidia Romæ.*

Exceptio II. Longa præterea sunt quorum genitivus exit in INIS, ENTIS, ITINIS, penultima longa; ut *Salamis, Simois, Samos, lis.*

Ovid. *Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus.*

Hor. *Grammatici certant, & adhuc sub iudice lis est.*

Os in fine.

Vult Os produci, Compos breviatur & Impos.

Osque ossis, Græcorum & neutra: his cuncta secunda.

Addita Ausonidum junges, Patriosq; Pelasgos.

OS finita longa sunt; ut *Os, oris; Eos, Tres, Minos, Heros, Athos, Androgeos, & cætera quæ per α mega scribuntur.*

Ovid. *Os homini sublimè dedit.*

Virg. *Tros Anchisiade, facilis descensus Averni.*

Idem; *Androgeos off. ut nobis, sociæ agmina credens.*

Exceptio. Corripe Os ossis, & exos, compos, & impos. Et Græca neutra; ut *Chaos, Argos.*

Virg. *Et Chaos & Phlegæthon, loca nocte silentia late.*

Item Os finita quæ ad secundam Latini declinationem transeunt; ut *Tyros, Arctos, Ilios.*

Lucan

Lucan. Et Tyros instabilis, pretiosaq; murice Sidone.

Mart. Nescia nec nostri nominis Arcas erat.

Omnes denique genitivi casus, à quibuscumque rectis profiscantur; ut *Arcados*, *Pallados*, *Typhoëos*, *Tethyos*, *Tereos*.

Ovid. *Arcados hinc sedes & inhospita tecta tyranni.*

Idem; *Alte jaces vasti super ora Typhoëos Ætina.*

Lucan. *Tethyos unda vagæ lunaribus æstuat horis.*

Us in fine.

Us breve ponatur, produc monosyllaba, quæq;

Casibus crescunt longis, & nomina Quartæ,

Exceptio Recto & Quinto, & quibus exit in UNTIS.

Patrius, & conflata à Hæc contradiq; Græca

In Recto ac Patrio, & venerandum nomen IESUS.

US syllaba terminata brevia sunt; ut *Litus*, *intus*, *sensibus*. Et nominandi vocandique casus singulares quartæ declinationis; ut *Domus*, *manus*.

Virg. *Hæc fuge crudeles terras, fuge litus avarum.*

Idem; *Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles.*

Exceptio I.

Excipe monosyllaba; ut *Plus*, *rus*, *tus*.

Luc. *Plus illa vobis acie, quam creditis aciem est.*

Et quæ crescunt in obliquis penultima longa; ut *Salus*, *tellus palus*. Et nomina quartæ declinationis, præter casus ante dictos; ut *Aditus*, *vultus*.

Ovid. *Mox etiam fruges tellus inarata ferebat.*

Idem; *Juncta palus huic est, densis obsessa salicibus.*

Mart. *Hos aditus urbem Martis habere decet.*

Palus tamen ab Horatio in Arte poëtica semel corripitur.

Regis opus steriliſq; diu palus, aptaq; remis.

Exceptio II. Denique Græca nomina quorum genitivus exit in UNTIS; ut *Opus Amathus*. Et quæ ex *ωνος*, componuntur ut *Tripus, Melampus*. Quæque ex Oos contrahuntur; ut *Panthus* ex *Panthoos*. Item genitivus in Us à fœmininis in O; ut *Mantis Mantus*: *Clio, Clius*, &c. quæ item ex Oo contrahuntur.

Virg. Est *Amathus*, est celsa mihi *Paphus*, atque *Cythera*.

Idem; *Panthus* *Otriades* arcis, *Phæbique* sacerdos.

Idem; *Fatidica* *Manthus*, & *Tusci* filius *amnis*.

Huc etiam IESUS, sacrosanctum Dominus atque Redemptoris nostri nomen, spectat.

Appendix. Us finita non contracta, à os syllaba profecta, corripuntur; ut *Panthus phagus, Oribasus, Polypus*, quorum ultimum *Æoles* per os scribunt, *ωολυνος*: quare à Latinis per us effertur, ultima brevi.

Ovid. *Panthagus, & Dorceus, & Oribasus, Arcades omnes*.

Horat. *Polypus, an gravis hirsutis cubus hircus in alis*.

D E SYLLABA COMMUNI.

Præceptum primum.

*Correpta Ansonii quædam monosyllaba Vates
Nonnumquam extendunt, Græcorum exempla secuti.*

Monosyllaba brevia interdum à Poëtis
more Græcorum producuntur.

*Virg. Liminaque laurusque Dei torusque moveri,
Joven. Et animam & mentem, cum qua dii nocte loquuntur.*

Sil. Tot uno introitu capiuntur militis arces.

Mart. Bis undena nocens, & bis duodena nocentes.

Præceptum secundum.

Syllaba cujuscvis erit ultima carminis anceps.

Ultima syllaba versus communis est ;
siquidem brevis pro longa ponitur.

Virg. Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aquor.

Idem; Nate patris summi, qui tela Typhoea temnis.

Sextus enim pes spondeus est, qui ex duobus longis constat.

Aut contrà longa pro brevi.

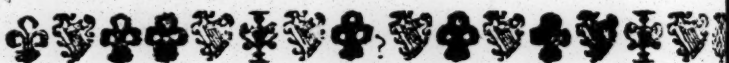
Mart. Nobis non licet esse tan disertis.

Qui Musas colimus severiores.

Ulti-

Ultimus namque pes choreus est, qui longa & brevi constat.

De reliquis syllabis communibus passim actum suis locis.

DE PEDIBUS.

Quoniam de syllabis tum brevibus, tum longis, tum communibus dictum est superest ut & de pedibus, qui ex ipsis syllabis; & de versu, qui ex pedibus constat breviter dicamus.

Quid sit pes.

PES est pars versus, certo syllabarum numero atque ordine definita.

Pedes duarum syllabarum. Spondeus constat ex duabus syllabis longis: ut *Possunt omnes.*

Pyrriechius ex duabus brevibus: ut *Bo nus, Ruit.*

Choreus, seu, ut alii vocant, *Trochæus*, ex longa & brevi: ut *Arma, Vincor.*

Iambus ex brevi & longa: ut *Viras, Rogas.*

Pedes trium syllabarum. *Molossus* ex tribus longis: ut *Æneas, Contendunt.*

Trochæus sive *Tibrachys*, ex tribus brevibus: ut *Facere, Tumidus.*

Dactylus ex longa & duabus brevibus ;
ut *Corpora, Traximus.*

Anapæstus ex duabus brevibus & longa ;
ut *Animos, Capiunt.*

Bacchius ex brevi & duabus longis : ut
Dolores, Parabant.

Antibacchius ex duabus longis & brevi :
ut *Audisse, Maturus.*

Creticus seu Amphimacer ex longa, bre-
vi, & longa : ut *Maximos, Audiunt.*

Amphibrachys ex brevi, longa, & brevi :
ut *Cadebat, Poëma.*

*Pedes quatuor syllabarum ex superio-
ribus compositi.*

Dispondeus ex duobus spondeis : ut *Ora-
tores.*

Proceleusmaticus ex duobus pyrrhichiis :
ut *Abiete.*

Dichoreus ex duobus choreis : ut *Dimicare.*

Dijambis ex duobus iambis : ut *Propin-
quitas.*

Choriambus ex choreo & iambo : ut
Nobilitas.

Antispæstus ex iambo & choreo : ut *Re-
cusare.*

Ionicus à majore ex spondeo & pyrrhi-
chio : ut *Calcaribus.*

Ionicus à minore ex pyrrhichio & spondeo : ut *Diomedes*.

Pæones. Pæones quatuor sunt : omnes e tribus brevibus & una longa constant , ha lege, ut primus primam habeat longam , secundus secundam, tertius tertiam , quartus quartam.

1. Ex choreo & pyrrhichio
 { ut *Adspicite, Temporibus*.
 2. Ex iambo & pyrrhichio
 Pæon { ut *Potentia, Docebimus*.
 3. Ex pyrrhichio & choreo
 { ut *Animatus, moriamur*.
 Ex pyrrhichio & iambo; ut
 { ut *Calamitas, Obierant*.

*Epitriti seu Hippii totidem sunt,
sed superioribus contrarii.*

1. Ex iambo & spondeo
 { ut *Repentino, repugnarunt*.
 2. Ex choreo & spondeo
 Epitritus { ut *Conditores, comprobrarunt*.
 3. Ex spondeo & iambo
 { ut *Discordias, clamaveras*.
 4. Ex spondeo & choreo; ut
 { *Fortunatus, pugnabimus*.

DE VARIIS GENER. CARM. 55

Pedes quinque syllabarum. Quinque syllabarum pedes inusitati sunt, præter dochium oratoriæ compositioni maximè appositum: constat ex iambo & cretico; ut *Reipublicæ, perhorrescerent.*

DE VERSU.

VERSUS est oratio certo genere, numero, atque ordine pedum alligata. Ejus variæ sunt species.

Carmen Hexametrum sive Heroicum.

Hexametrum carmen sic dictum, quod sex pedum dimensionibus constet. Idem Heroicum vocitatum, quòd eo in primis genere Heroum res gestæ describantur.

Sex pedibus constant Heroum carmina: quintus

Dactylus esse solet; Spondeus in ordine sextus;

Quatuor at reliqui similes hinc inde locantur.

Et quintum admisit rerum gravitas spondeum.

Versus hos subjectum Schema explicabit.

— vv — vv — vv — vv — vv — —
— vv — —

Virg. Inde ubi clara dedit sonitum ruba, finibus omnes

Tibul. Intonsi crines longa cervice fuebant.

Appendix. Quintus pes nonnumquam spondeus est; unde versus spondaicus appellatur: quo vel alicujus rei gravitas & amplitudo, tarditas, ingens mœror, animique angor, vel aliud declaratur. Venustatem huicv ersui conciliat quarto loco positus dactylus.

Virg.

56 DE VARIIS GENER. CARM.

Virg. *Constitit, atq; oculis Phrygia agmina circumspexit.*

Si sexto loco dactylus ponatur, versus exin dactylicus vocabitur: quo alicujus rei celeritas, impetus, aut insolens lætitia declaratur.

Virg. *At tuba terribilem sonitum procul excitat horrida.*

Hujus versus ultimam à prima sequentis carminis syllaba (quod proinde à vocali ferè semper inchoatur) absumi volunt.

Appendix II. Incundum cum primis esse solet in Hexametro versu, quoties dactyli & spondei alternis ponuntur.

Virg. *Obstupuit, retroq; pedem cum voce repressit.*

Illud etiam haud indecorum ducitur, adjectivum substantivo præponatur.

Virg. *Silvestrem tenui Musam meditari avena.*

Appendix III. Dactylus aliquando resolvitur in Proceleusmaticum, cui par est numerus temporum, & in ejus subinde locum succedit.

Virg. *Sertaq; intexunt abiete costas.*

Idem; *Hærent parietibus scæla, postesq; sub ipsos.*

Quidam tamen volunt hæc contrahi.

Anapæstus, qui inversione dactylus est, ejus aliquando vices obit.

Virg. *Fluviorum rex Eridanus,*

Carmen Pentametrum.

Pentametro sunt quinque pedes Spondeus & alter.

Dactylus

*Dactylus arbitrio Vatis duo prima tenebunt :
Longa subit Cæsura : tenet loca proxima duplex
Dactylus, ac tandem metrum Cæsura coronat.*

Pentametrum carmen, quòd ferè Hexametrum comitatur, quinque pedes habet : quorum duo primi dactyli vel spondei pro cuiusque arbitrio sunt, adjuncta syllaba longa, quæ Cæsura vel semipes dicitur : cæteri perpetuò sunt dactyli, quibus semper itidem adjungitur.

Schema.

— uu — uu — uu — uu —

*Ovid. Sæpe tibi pater est, sæpe legendus avus.
Idem; Et multos illic Hæstoras esse puta.*

Appendix I. Duriusculum est hoc carmen, si Cæsura careat.

Hæc quoque nostræ sententia mentis erat.

Item si in Penthemimeri sit elisio.

Catul. Troja virum & virtutum omnium acerba cinis.

Neutrum Hemistichium apte monosyllaba terminatur.

Catul. O dii, reddite mi hæc proprietate mea.

Si tamen altera monosyllaba antecedit, aut à præcedente dictione eliditur, in vitio non est.

Ovid. Præmia si studio consequar ista, sat est.

Idem; Grande moræ pretium, tuta futura via est.

Versus Pentameter concinnè clauditur dissyllaba.

Ovid.

58. DE VARIIS GENER. CARM.

Ovid. *Non est conveniens luctibus ille color.*

En pentasyllaba.

Ovid. *Lis est cum forma magna pudicitiae.*

Trissyllaba, quidam volunt **duriusculè**, nisi vel monosyllaba præcedat, aut affectus aut impetus aliquis exprimatur.

Prop. *Mundus demissis institor in tunicis:*

Idem; *Et caput impositis pressit amor pedibus.*

Appendix II. Pentameter Hexametro additus carmen Elegiacum constituit, ab *ἐλεγίῳ* quod lectum; vel *ἐλεγεῖα* quod moestum poëma significat: luctui quippe & dolor olim deserviebat, post verò rebus omnibus promiscuè adhiberi cœptum.

Carmen Iambicum trimetrum & dimetrum.

Carmen Iambicum ita dictum à pede Iambo qui in eo principem locum tenet. Familiare est Comædiis & Tragædiis.

Sive fluant seno pede Iambica, sive quaterno,

In regione pari semper dominatur Iambus.

Dactylus & spondeus amant in sedibus esse

Imparibus: gaudent Anapestus, Iambus iisdem,

Absit ab extremo Tribrachys, sit cætera liber.

Senarius Iambicus sive trimeter, cum purus est & integer, locis tam paribus quàm imparibus postulat iambos. Horat. *Beatus ille qui procul negotiis.* Verùm dicente Horatio, *Tardior ut paullo graviorque veniret ad aures*, primo, tertio, & quinto loco,

loco, præter iambum, spondeum, dactylum
& anapæstum recipit. Primo etiam loco
apud Senecam invenias Proceleusmaticum
aliquoties. Omnibus item locis præterquam
sexto, tribrachyn admittit hoc modo :

v — v — v — v — v — v
vvv vvv vvv vvv vvv
— — — — —
vv — vv — vv — vv
vv — vv — vv —

Seneca: *Sacræ Divis, proximum Phæbo caput.*

Responsa solve, fere quem pænæ petant.

Dimeter Iambicus quatuor pedes habet.
Omnibus locis eisdem recipit quos trimeter,
nisi quòd quarto loco (uti & trimeter
sexto) tribrachyn respuat.

HORAT. *Ut prisca gens mortalium.*

Metiebantur olim veteres hoc genus car-
minum pedibus duplicatis. Hinc trimetra
& dimetra appellantur, quòd tribus aut du-
obus metris sive mensuris constent; cùm
tamen senos vel quaternos habeant pedes.

Observandum in Iambico carmine modò
deesse syllabam, & nominari Catalecticum

Prudent. *Ades Peter supreme.*

Modò deesse duas, & dici Brachycatale-
ctum.

Musæ Jovis gnata.

62 DE VARIIS GENER. CARM.

Aliquando syllabam, vel unam (idque plen
in fine, vel in medio) vel duas etiam super Sæ p
esse, & vocari Hypercatalectum vel Hyper co a
metrum.

(Horat. Clari giganteo triumpho.

Musæ sorores Palladis lugent.

Scazon sive Choliambus.

Turba pedum trimetri placuit Scazontibus oris.

Quatuor in primis : pes ordine quintus Iambus

Semper erit : Spondeus amat loca sexta supremus.

Scazon quinto loco semper Iambum ha
bet, sexto verò spondeum : cæteris omni p
bus cum senario Iambico conspirat. fiat
aut i

Mart. Extemporalis factus est meus Rhetor.

Calpurnium non scripsit, & salutavit.

Multus est in Scazonte Martialis , uti ad
conviciandum in primis apto. Aut

Carmen Anacreontæum.

Carmen Anacreontæum ab Anacreonte
Poëta Lyrico, qui illud vel invenit, vel sua
vissimè tractavit, nomen accepit. E
prim
cate
si pr
bus,
initi
V
affec

Anacreonte non parva est gratia versus,

Syllaba post ternos metrum cui claudit Iambos.

*Nec Tribrachyn, Spondeum, Anapestum prima recte
jat.*

Hic versus à pede præcipuo Iambicus
dimeter catalectus appellatur. Primus pes
est Iambus, aut Spondeus, secundus & tertius
us Iambi, deinde superest una syllaba, quæ
plen

DE VARIIS GENER. CARM. 63

plerumque vocis præcedentis particula est.
Sæpe & eleganter ipse Anacreon primo loco anapæstum aut tribrachyn posuit.

Schema.

u — u — u — —

uu ———

uuu

Anacr. *Tauro ferire cornu,
Equo ungula nocere,
Lepori valere cursu,
Natura dat, leoni
Oris patentem hiatus.*

Præcipuam gratiam huic carmini conciliat vocis alicujus cum emphasi repetitio, aut in principio, ut Anacr.

*Volo sonare atridas,
Volo sonare Cadmum.*

Aut in medio carmine, ut idem Ode 4.

*Teneris superq; myrtis,
Viridi superq; lotæ,
Recubans bibam libenter.*

Et hoc ferè observat Anacreon, ut quo primò pede Odam inchoaret, eundem in cæteris versibus prima sede retineret; ut, si primus sit anapæstus, spondeus, aut iambus, omnes sequentes versus ab eodem pede initium sumant.

Venustas hujus carminis est candida & in affectata verborum simplicitas.

Versus

*Versus Trochaicus.**Septenis pedibus prodire Trochaicus ambit.**Se dibus imparibus Tribrachyn vel pone Trochæum**Liber uterque aliis : Tribrachyn solo exime fine :**Dactylon & Tribrachyn , Proceleusmaticon , Spon-*
*deon,**Teq; Anapæste, pari regione, locarier optat :**Sæpe sed octavo pede debilis ire jubetur.*

Trochaicum carmen (Hymnis , Comœdiis, Tragediisque aptum) septem constat pedibus ; ubique trochæum, seu choreum habens, imparibus locis necessarium : cujus tamen loco recipit ubique tribrachyn: (ex cipe tantum regionem ultimam, quæ solo trochæo contenta est) locis paribus tribrachyn, spondeum, anapæstum, dactylum, sæpe proceleusmaticum. Superest sæpè in hoc versu syllaba.

—v—v—v—v—v—v—v—v

uuu uuu uuu uuu uuu uuu

vv ——— vv ——— vv ———

——— vv ——— vv ——— vv

uuuu uuuu uuuu

*O beatos, qui monenti sponte parent Numini.**Dum polo stellæ micabant, herba terras vestiet.*

Genus hoc carminis non minus varium quam Iambicum. Frequens maxime tetras-

metrum,

metrum, licet nonnulli dimetrum quoque celebrent; estque ferè illud catalectum.

Versus Trochaicus catalecticus mutatur in Iambicum acatalectum, si Trochaico una syllaba præfigatur.

Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis.

O crux fidelis, inter omnes, &c.

Carmen Anapæsticum.

Carmen Anapæsticum ab anapæsto pede scitur, qui in eo principatum habet.

Quatuor ex pedibus Anapæstica carmina finge.

Qua regione velis, princeps Anapæstus habetur,

Spondens permistus huic & Dactylus esto.

Dactylus exsul erit quarta sede, atque secunda.

Constat Anapæsticum carmen quatuor pedibus, qui ferè sunt dactyli, vel spondei, permistis anapæstis: ita tamen, ut secundo quarto loco absit dactylus.

— vv — vv — vv — vv —
— vv — — — vv — —
— — — — —

Seneca; Lugeat æther, magnusque parens

Ætheris alti, tellusque ferax,

Et vaga ponti mobilis unda,

Notandum Anapæsticum versum non-
quam omni anapæsto destitutum esse.

Tertia misit buccina signum.

Et è contrà omnes interdum esse anapæ-
stos.

Proprium hoc miseros sequitur vitium.

Versus iste omni prorsus cæsura caret:

E

nam

64 DE VARIIS GENER. CARM.

nam quod in cæteris vitio, hîc laudi vertitur.

Notandum post secundum pedem subinde de terminati carmen Anapæsticum: hinc tribrachyn vel choreum nonnulli ipsi adscripserunt, & hiatum sæpiùs sine elisione reliquerunt.

Carmen Glyconium.

Carmen Glyconium ab inventore Glycone sic dictum.

Omnia spondeo præeunte Glyconia constant

Carmina: tum duplicem sedem sibi Daçtylus optat.

Glyconium constat spondeo, & duobus daçtylis.

— — — — — vv — — — — — vv
Seneca; Tandem regia nobilis,
Antiqui genus Inachi.
Fratrum composuit minas.

Trochæus & iambus quandoque primam sedem tenent.

Horat. *Ignis Iliacas domos.*

Mart. *Figebat dare strenuo.*

Carmen hoc rarò solitarium est: sæpè nim sese Asclepiadeis sociat: ita ut Asclepiadeum Glyconis nunc præponatur, nunc succedat.

Asclepiadeum, sive Choriambicum.

Dictum Asclepiadeum ab auctore Asclepiade.

DE VARIIS GENER. CARM. 65

Asclepiade, Choriambicum à pedis choriambi do-
minio.

Metrum Asclepiadis Spondeus, Daçtylus ornant.

Longaq; cæsura: exin Daçtylus ordine duplex.

Asclepiadeum carmen constat spondeo,
daçtylo, & syllaba longa, deinde duobus
daçtylis, hoc modo:

— vv — — vv — vv
Versum hunc sic quidam metiuntur: ut
primo loco spondeum habeat, secundo &
tertio choriambum, quarto pyrrhichium.

— vv — vv — vv
Hor: Mœnas atavii edite Regibus.

Terrarum dominos evehit ad Deos.

Leges nonnumquam in prima sede daçty-
lum, in secunda molossium: sed ne temerè
imiteris.

Horatius huic generi attribuit Deorum
heroumque laudes, Olympionicas, seu pu-
lum equitumque victorias. Postmodum
terminos protulit, & convivia, compota-
ones, & res hilaritatis plenas complexum

Aliud quoque est genus versus Chori-
ambici, quod duobus primis locis daçty-
lum vel spondeum admittit, tertio cæsura
longam, quarto daçtylum, quinto spon-
deum.

E 2

Boet:

—vv—vv— —vv— —
 Boet. *Hec quam precipiti mersa profundo
 Mens hebet, & propria luce relicta,
 Tenuit in externas ire tenebras.*

Pherecratium.

*Quando Pherecratio vis ludere carmine, binos
 Inter Spondeos medius tibi Dactylus esto.*

Pherecratium carmen tribus pedibus
 constat: primo loco spondeo, secundo
 & tylo, tertio spondeo; hoc modo:

— — — — —vv— — — — —
 — — — — —v

Horat. *Grato Pyrrha sub antro.*

Sæpius primo loco reperitur trochæus
 co spondei.

Phaleucium seu Hendecasyllabum

Carmen Phaleucium quod & Hende-
 syllabum, ab undecim quibus constat syl-
 labis, ab inventore Phaleuco sic dictum.

*Metra pedes moveant quinos innumerosa Phaleuci.
 Spondeum subeat pes Dactylus: inde sequatur
 Ordine perpetuo triplicis mensura Chorei.*

Carmen Phaleucium quinque pedibus
 constat, spondeo, dactylo, deinde tri-
 choreis.

— — — — —vv— — — — —v— — — — —v— — — — —v
 Mart. *Commendo tibi Quintiane, nostros,
 Nostros dicere si tamen libellos
 Possum, quos recitat suos Poeta.*

Recipit hoc carmen subinde primo lo-
 iambum & choreum.

*Catullus, Arido modo pumice expolitum.
Mens esse aliquid putare nugas.*

Sapphicum carmen.

Carmen Sapphicum à Sappho puella nominatum habet. Dictum quoque Hendecasyllabum.

*Sapphica plectra movens tribuat loca prima
Choreo.*

*pondeo cedant loca proxima; tertius esto
Dactylus, hunc subeat, duplex in fine Chorus.
Singula post ternos subdantur Adonia versus.*

Versus Sapphicus quinque pedes hoc ordine admittit: choreum, ipondeum, dactylum, deinde duos choreos. Tertio cuique carmini ferè nequitur Aonius, qui dactylo & ipondeo constat.

*— v — — vv — v — v
Horat. Integer vita, scelerisque purus,
Non eget Mauri jaculis, nec arcu,
Nec venenatis gravida sagittis.
Fusce, pharetra.*

Catullus secundo loco alterum trochæum interdum posuit: qui casuram quoque non rarò emittit, quæ versum hunc veniat. Seneca in primam regionem recipit ipondeum, dactylum, & anapæstum, in secunda etiam dactylum: sed ne initeris.

De carmine Horatiano.

Est & aliud carminis genus, quæ tanto
E 3 pere

68 DE VARIIS GENER. CARM.

pere delectatus est Horatius, ut inveniret credatur.

Alcaicum dactylicum acatalecticum.

Alcaici loca prima tenent Spondeus, Iambus, Vatis ad arbitrium: sed Iambus sede secunda.

Dein cæsura: duo hinc geminus loca Dactylus adhibet.

Alcaicus primo loco iambum vel spondeum recipit, in secundo iambum, tertio cæsuram longam, quarto & quinto dactylum.

— — — v — — — — — vv — vv
v — — —

In quaque strophe duo primi iisdem pedibus & syllabis constant.

*Hor. Insigne mæstus præsidium rei,
Et consulenti Pollio, curia.*

Horatius in hoc carmine, *Hinc omne principium, huc refer exitum*, longam cæsurae syllabam in duas breves resolvit.

Proximus est dimeter perfectus Iambicus. Ora.

In prima ac æterna resident Spondeus, Iambus

Ad libitum: sed Iambus inest in parte secunda

Solus, & in quarta: dabit unica syllaba, finem.

Tertius versus Iambicus Archilochius qui primo & tertio loco iambum postulat vel spondeum, secundo & quarto solum admittit iambum, ac denique syllabam: in hunc modum:

Hor

Hor. Cui laurus aeternos honores.

Dactylicus tandem Alcaicus subit ordine quantus,

quattuor ex pedibus constans: loca Dactylus ornat.

Duplex prima duo: sed proxima bina Choreus.

*Quartus versus est Dactylus Alcaicus, prius
& secundo loco dactylum recipiens, tertio
& quarto choreum.*

Hor. Dalmatico peperit triumpho.

Ex his quattuor constat versus Horatianus, qui est Ode tricolos, hoc est constans tribus generibus carminum; terrastrophos, hoc est in qua post quattuor versus fit conversio ad primum.

Horat; Damnosa quid non imminuit dies?

Aetas parentum peior avis, tulit

Nos nequiores, mox daturos

Progeniem vitiosorem.

Est praeterea aliud genus Horatio usitatum, ubi nempe tres versus priores sunt Asclepiadei, quartus Glyconius. Hujusmodi Ode vocatur dicolos terrastrophos.

Horat; Scriberis varia fortis & hostium

Victor, Meonis carminis alite;

Quam rem cumq; ferox navibus aut equis

Miles te duce gesserit.

Est & aliud genus satis apud eundem frequens.

frequens, ubi duo priores versus Asclepiadei, tertius Pherecratius, quartus Glyconius.

Horat. *O navis, referens in mare te novi*

Fluctus, O quid agis? fortiter occupa

Portum, nonne vides ut

Nudum remigior latus?

DE FIGURIS

QUÆ SPECTANTUR

IN CARMINUM DIMENSIONE.

Synæresis.

Syllaba de gemina facta una Synæresis est.

Synæresis, quæ & Episynalœphe appellatur, fit, cum duæ vocales in unam contrahuntur ut *Alvearia, eadem, alvea, eodem eosdem, aureis, arei, denarius.*

Virg. *S-u lento fuerint alvearis vimine texta,*

Idem; Uno eodemque tulit partu.

Mart. *Denariis tribus invitas, & mane togatum.*

Virg. *Unius ob noxam & furias Ajaxis Oilei.*

Ovid. *Degeneris scelus & pater in conjuge Tereo.*

In huiusmodi contractione delectu auctoritate opus est: at horum *Cui, huius Dii, Diis, ii, iidem, iisdem*, omnibus utilis est.

Iter

Item adverbiorum *Deinde*, *dein*, *deins*,
ceps, *debinc* : & Verbi *Deest*, *deerat*, *de-*
rant, *deerit*, *deerunt*, *deesse* : & eorum quæ
 ex *Semi* componuntur; ut *Semianimis*, *semi-*
homo.

Ovid. *Iuncta palus huic est densis ol' sessa salictis.*

Luc. *Iidem, cum fortes animos præcepta subissent.*

Stras. *Dehinc sociare choros, castisq; accedere sacris.*

Mart. *Sint Mecænates, non deerunt, Flacce, Marones.*

Virg. *Semihominis, Caci, facies quam dira regebat?*

Huc etiam spectant *Anteambulo*, *antehac*,
anteit, & siqua præterea sunt.

Mart. *Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo Regis.*

Luc. *Plurimaque humanis antehac incognita mensis.*

Virg. *Qui candore nives anteirent, cursibus auras.*

Diæresis, sive Dialysis.

Distrabit in geminis resoluta Diæresis unam.

Diæresis est, cum syllaba una in duas di-
 viditur : ut *Aurai* trissyllabum, pro *Auræ*
 dissyllabo : *silvæ*, *evolūam*, *evolūisse*, *dissol-*
utio, *persolūendus*, *sūavis*.

Vulg. *Æthereum sensum, atque aurai simplicis ignem.*

Horat. *Nivesque deducunt Jovem : nunc mare, nunc silva.*

Ovid. *Debuerant fuso evoluisse suos.*

Synalæphe.

Diphthongum aut vocalem haurit Synalæphe pri-
orem.

Synalæphe est, cum vocalis aut diph-
 thongus

thongus præcedentis dictionis à sequenti excipitur, & quodammodo absorbetur.

Virg; *Conticuere omnes, intentiq; ora tenebant.*

Idem; *Dardanida e muris; Spes addita suscitât iras.*

Exceptio. O & heu, sequente vocali aut diphthongo integra manent.

Virg; *O pater, O hominum Divumq; æterna potestas*

Stat; *Hœu, ubi fiderei vultus?*

Appendix I. Interdum nec vocalis, nec diphthongus à sequenti vocali absumitur.

Virg; *Posthabita coluisse Samo, hic illius arma,*

Id quod multo rariùs accidit, si vocalis brevis sit.

Virg; *Et vera incessu patuit Dea: ille ubi matrem,*

Aliquando vocalis longa & diphthongus breves fiunt.

Virg. *Credimus, an, qui amant, ipsi sibi somnia fingant.*

Idem; *Insula Ionio in magnò; quos dira Celæro.*

Appendix II. Synalœphe non solum in eodem carmine, sed in diversis locum habet.

Virg. *Et spumas miscent argenti, vivaque sulphura,*

Ideasque pices

Idem; *— ignari hominumque locorumque*

Erramus.

In his atque similibus locis ultima vocalis præcedentis versus excipitur atque absorbetur à prima sequentis.

Eclipsis.

M vorat Eclipsis, quoties vocalibus anteit.

Ecl

IN CARM. DIMENS. 73

Eæthlipsis est, cùm M litera simul cum vocali eliditur, propter sequentem vocalem.

Virg. Italiam. Italiam primus exclamat Achates.

Perf. O curas hominum ! O quantum est in rebus inane !

Appendix I. Prisci M literam cum vocali correpta servabant.

Ennius; Insignita fere tum millia militum ostio.

Eæthlipsis etiam in diversis carminibus locum habet.

Virg. Jamq; iter emensi, turres ac tecta Latinorum

Ardua cernebant juvenes, murosq; subibant.

Appendix II. Prisci Poætæ literam passim elidebant.

Ennius; Vicinus, O socii, & magnam pugnavimus pugnam.

Systole.

Systola præcipitat positu vel origine longam.

Systole est, cùm syllaba naturâ corripitur.

Virg. Obstupui, steteruntq; comæ.

Sil. Terruerunt pavidos accensa Ceraunia nantos.

Aut positione longa, sed altera consonante extrita; ut, *Obicis*, pro *obicis*; *abici*, pro *abjici*; *reicit*, pro *rejecit*.

Luc. Cur obicis magno tumultum manesque vagantes.

Ovid. Turpe putas abici, quod sis miserandus anicis.

Stat. Tela manu reicitque canes in vulnus hiantes.

Eæstasis, sive Diastole.

Eæstasis extenditq; brevem, duplicatque elementum.

Eæstasis

Ectasis est, cùm aut syllaba naturâ brevîs simpliciter producitur. Quod nonnumquam faciunt Poëtæ metri necessitate compulsi, præsertim in propriis nominibus, quæ alioqui in carmen illigari non possent.

Virg. *Atque hic Priamiden laniatum corpore toto.*

Prop. *Et domus intactæ te tremit Arabia.*

Virg. *Italiam, fato profugus, Lavinaque venit Littora.*

Aut cùm eadem consonans geminatur; ut *Relligio, relliquiæ, repperit, rettulit, reppulit*. Horatius *redducere*, pro *reducere*, dixit.

Virg. *Relligione patrum multos servata per annos.*

Idem; *Troas relliquias Danaum, atque immitis Aehillia.*

Idem; *Vir bonus & sapiens, qualem vix repperit unum.*

Horat. *Rettulit acceptos, regale numisma, Philippos.*

Luc. *Reppulit a Libycis immensum Syrtibus æquor.*

Horat. *Dii tibi dent capta classem reducere Troja.*

DE METAPLASMO ET FIGURIS QUIBUSDAM POETARUM.

Proprium itidem Poëtarum est, verbis quibus Oratores utuntur, aliquid interdum addere, vel detrahere: nonnumquam literas alias a iis permutare: aliter quando è proprio loco in alienum transfer-

re: quod quidem cùm in soluta oratione vitium sit, Barbarismusque nominetur, in carmine tamen non Barbarismus, sed Metaplasmus appellatur: datur enim venia Poëtis, quia plerumque coguntur metro servire. Metaplasmus verò dicitur, quòd vetus verborum forma, vel necessitate metri, vel ornandi poëmatis causa, à Poëtis in novam figuram faciemque sermonis mutetur.

Prothesis & Aphæresis.

Principium apponit Prothesis, quod Aphæresis auferit.

Litera vel syllaba principio dictionis addita, vocatur Prothesis; ut *Gnatus* pro *Natus*.

Litera vel syllaba principio dictionis subtracta, Aphæresis appellatur: ut *Ruo*, pro *ruo*; *temno*, pro *contemno*; *peto*, pro *expeto*.

Virg. --- dabit ille ruinas

Arboribus, stragemque satis, ruet omnia late.

Epenthesis & Syncope.

Syncope de medio tollit, quod Epenthesis addit.

Epenthesis est, cùm medio dictionis litera aut syllaba interjicitur; ut *Reliquias*, pro *reliquias*; *Mavors*, pro *Mars*; *navita*, pro

pro *nautai* induperator, pro *imperator* ; *cinctus*, pro *cinctus*.

Virg. *Troai* reliquias Danaum, atque immitis Achillet.

Idem; *Fecerat & viridi seram Mavortis in antro.*

Ovid. *Quid tibi cum gladio? dubiam rege navita, puppin*

Syncope literam vel syllabam è medio dictionis subtrahit; ut *Gubernaclo* ; pro *gubernaculo*; *periclis*, pro *periculis* ; *vixet*, pro *vixisset*; *extinxem*, pro *extinxissem* ; *Divum*, pro *Divorum*.

Virg. *Cumque gubernaclo liquidas projecit in undas.*

Idem; *Deserui; heu tantum nequidquam erepte periculis.*

Idem; *Vixer, cui vitam Deus aut sua dextra dedisset.*

Idem; — *namque patremque.*

Cum genere extinxem, memet super ipsa dedissem.

Paragoge & Apocope.

Apocope demit finem, quem àat *Paragoge*.

Paragoge dicitur, cum extremæ syllabæ aliquid adjungitur, ut *Deludier*, pro *deludis*; *admittier*, pro *admitti*.

Terent. *Ubius facilius passus sim, quam in hac re, me deludier.*

Virg. — *alacres admittier orant.*

Apocope fini dictionis aliquid detrahit; ut *Tuguri*, pro *Tugurii*; *oti* pro *otii*.

Virg. *Pauperes & tuguri congestum cespite culmen.*

Idem; *Parthenope, studium florentem ignobilis oti.*

Tmesis.

Per *Tmesim* inseritur medio vox altera vocis.

U. *Seythiæ regio septem subjecta trioni,*

Tmesis verbum dividit alio interposito

inquit Inq; ligatus, pro illigatusq; qui te cumque,
pro quicumque te; inque salutat, pro insa-
lutatq;.

Virg; Ille pedem referens, & inutilis, inque ligatus.

Id. Inque salutatū linquo.

Id; Qui te cumque manent isto certamine casus.

Antithesis & Metathesis.

Litera virtute, Antithesis mutatur; ut Olli.

Sed cūm transfertur, ceu Thymbre, Metathesis esto.

Antithesis est literæ commutatio; ut Olli,
pro illi.

Virg; Olli caruleus supra caput adstitit imber.

Metathesis est literarum ordo immutatus;
ut Thymbre, pro Thymber.

Virg; Nam tibi, Thymbre, caput Evandrius abstulit ensis.

Nisi quis putet nominandi casu tum Thym-
ber, tum Thymbrus dici; ut Evander, & Evan-
drus.

DE CÆSURA.

SI pedes, maximè versus Heroici, è singu-
lis verbis constent, ineptum & insulsum
est carmen, quod tamen in Anapæsticis de-
corum est.

Aurea scribis carmina, Iuli maxime vatū.

Contrà,

Contrà, si verba concidantur, ita ut tuo amplexu pedes alii ex aliis pendeant pulcherrimus efficitur versus.

Virg. Semper honos, nomenque tuum, laudesque mauebunt.

Idem. Non ignara mali miseris succurrere disco.

Syllaba quæ ex dictione cæditur, ac post quemvis pedem relinquitur, vulgò Cæsuræ dicitur: cujus tanta vis, ut ejus beneficio brevis syllaba producat: est enim quoddam in ipsa divisione verborum latens tempus, nam dum moramur, atque ad aliam transimus, intervallum unum spatiumque lucramur.

Cæsuræ quatuor sunt species.

Triemimeris, cum post primum pedem superest syllaba quæ dictionem finiat.

Virg. Pectoribus inhians spirantia consulit exta.

Penthemimeris, cum post pedes duos.

Idem. Emicat Euryalus, & munere victor amici.

Hepthemimeris, cum post pedes tres.

Idem. Vix eademque via sanguis animusque sequuntur.

Enneemimeris, cum post quatuor.

Idem. Graius homo infectis linquens profugus Hymenæon.

Vides ut syllabæ naturâ breves post primum, secundum, tertium, & quartum pedem producantur? id beneficium cæsuræ acceptum referunt.

D E VERBIS POETICIS.

Verborum licentiâ liberiores multò sunt Poëtæ quàm Oratores : quibus fiduè accuratèque legendis, non solum verba, sed etiam cætera ornamenta iis, qui pœticæ studio tenentur, diligentissimè sunt observanda.

DE PATRONYMICIS. NOMINIBUS.

Propria item Poëtarum sunt, quæ à Grammaticis Patronymica vocantur, quod à patrum majorumque nominibus facta, filium aut filiam, nepotem aut neptem, et ex posteris aliquem significant. Hæc ferè Græcis nominibus fiunt, atque in Des, As, vel Is, vel Ne, exeunt : quorum prima masculina sunt, & primæ declinationis ; *Pelides*, Achilles *Pelei* filius.

F

Ovid.

82 DE PATRONYMICIS.

Ovid. *Pelides utinam vitasset Apollinis arcus.*

Æacides, Achilles *Æaci* nepos.

Virg. *Sævus ubi Æacidae telo jacet Hector.*

Æacides, Pyrrhus Epirotarum Rex à
Æaco originem trahens.

Virg. *Ipsūque Æacidem genus armipotentis Achillei.*

Cætera feminina sunt, & declinatione
 tertiæ, exceptis ultimis, quæ secundæ sunt
 Græcorum; ut *Thaumantias*, Iris *Thaumantis* filia.

Virg. *Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est.*

Æolis, Alcyone *Æoli* filia.

Ovid. *Æolis in terra tantorum ignara malorum.*

Nerine, *Nerines*, Galatea filia *Nerei*,

Virg. *Nerine, Galatea, &c.*

Appendix I. Patronymica non solum à
 tribus, avis, proavis, abavis, atavis, tri-
 vis, aliisque majoribus deducuntur, sed
 etiam à matribus; ut *Iliades*; Romulus
Ilia: *Phylirides*, Chiron Centaurus à *Phy-*
ra: *Latois* idis vel idos, Diana à *Λατοῖ*,
 est, *Latona*.

Ovid. *Invadunt, portusque petunt, quas obice firmo:*

Glauserat Iliades.

Idem; *Phylirides* puerum cithara perfecit Achillem,

Idem; *Præteritas* cessisse ferunt *Latoidos* iras.

Item à fratribus; ut *Phaëthontias* son-
 Phaëthontis.

Virg. *Tum Phaethontia des musco circumdat amara*

Corticis,

A Regibus præterea & conditoribus

DE PATRONYMICIS. 83

ut *Romulide*, Romani, à Romulo : *Dardanida*, Trojani, à Dardano : *Cecropide*, Athenienses, à Cecrope : Idem *Theside*, à Theseo.

Perfius: ... Inter pocula quarunt

Romulide saturi, quid diu poemata narrent.

Virg. *Dardanida* magni, genus alto a sanguine Divum.

Ovid. *Cecropidas* duxit.

Virg. *Premiaq;* ingentes pagos & compita circum

Thesida posuere.

Appendix II. Multa à regionibus, urbibus, montibus, fontibus, fluviis, aliisque rebus fiunt, quæ formam quidem patronymicam habent, re autem gentilia sunt, aut pro possessivis adjectivisque nominibus ponuntur ut *Asis*, *Libystis*, *Sithonis*, *Thessalis*, *Sithonis* : *Ilias*, *Troas* : *Erymanthis*, *Menalis*, *Leris*, *Tritonis*, *Pegasis*, *Phasis*.

Ovid. *Ægeas* metibus aquas, & in *Aside* terra

Menia constituit.

Virg. *Horridus* in jaculis, & pelle *Libystidis* ursa.

Ovid. *Nec* vehit *Alteas* *Sithonis* unda rates.

Virg. Interea ad templum non aquæ *Palladis* ibant.

Crinibus *Iliades* passis.

Ovid. *Troades* exclamant : obmutatis ille dolore,

sem; Cumque truci *Borea* *Menalis* ursa videt.

sem; *Pegasus* *Oenone* *Phrygiæ* celeberrima si vis.

sem; *Credulus* immerita *Phasida* fovit ope.

PATRONYMICA

MASCULINA

QUO PACTO FORMENTUR.

Præceptum primum.

NOMINA A finita assumunt Des syllabam; ut *Iliā, Iliades*: As terminata assumunt De syllabam ante S; ut *Æneā, Æneades*: *Pheretias, Pheretiades*.

Ovid. Cumque *Pheretiade*, & *Hyanthæo Iolaō*.

Exceptio. A finita, aliquando ipsum mutant in I; ut *Philyra, Philyrides*: terminata, interdum I ante A assumunt; *Amyntas, Amyntiades*: *Philippus, Amyntas* filius.

Ovid. Aut ut *Amyntiaden*.

Æneides, Iulus *Æneæ* filius, fit à Graeco *Ἀντιάς* *Æneiades*, sublato A *Æneides*.

Virg. Sit satis, *Æneide*, telis impune *Numanum* Oppetuisse tuū.

Præceptum secundum.

ES finita, mutant Es in Ades: ut *Hippotes, Hippotades*, *Æolus Hippotæ* filius.

Ovid. Clauserat *Hippotades* aeterno carcere ventres.

Exceptio I. Hæc sæpe I ante A ad-

ut : ut *Anchises*, *Anchisiades*; *Laërtes*,
Laertiades.

Virg. *Æneas Anchisiades*, & *fidus Achates*.

Ovid. *Saxa mores gemitu Laertiadeque precari*.

Præceptum tertium.

Nomina secundæ declinationis in us finita, in genitivo assumunt Des syllabam penultima brevi : ut *Æacus* *Æaci*, *Æeides* : sic *Priamides*, *Æolides*, *Tantalides*, *Priamo*, *Æolo*, *Tantalo*.

Virg. *Miserum Æolidem*, quo non præstantior alter.

Ovid. *Priamidenque Helenum raptum cum Pallade captum*,

Ovid. *Tantalides tu sis*, *tu Tereique puer*.

Exceptio I. Nonnulla penultimam habent longam : ut *Belides*, *Lycurgides*.

Virg. *Belida nomen Palamedis*.

Ovid. *Quique Lycurgiden laceravit ab arbore natum*.

Exceptio II. Interdum ante Des syllabam litteram recipiunt : ut *Battus*, *Battiades*. Quæ in IUS exeunt, posterius I genitivi mutant in A : ut *Thestius*, *Thestii*, *Thestiadis*.

Ovid. *Nunc quo Battiades inimicum devovet Ibim*.

Idem; *Thestiadæ clamant*.

Præceptum quartum.

Genitivus nominum in EUS assumit DES syllabam, penultima longa : E enim & I vocales in I longum vel EI diphthongum contrahuntur, vel " more Græcorum,

86 DE PATRONYMICIS.

corum, ut à multis scribitur : ut *Atræus*, *Atræi*, *Atrides* seu *Atræides* : sic *Pelides*, *Alcides*, *Achilleides*, & sexcenta alia.

Ovid. *Convocat Atrides socios terrore paventes.*

Virg. *Te pretor, Alcide, cæptis ingentibus adsis.*

Ovid. *Pyrhus Achilleides animosus imagine patris.*

Appendix,

Hæc rariùs A ante DES syllabam habent.

Virg. *Panthus Otriades, arcis Phæbique sacerdos.*

Præceptum quintum.

SI nomina sint tertiæ declinationis, patronymica fiunt à dativo, addita Des syllabâ ut *Agenor*, *Agenori*, *Agenorides*, *Cadmus* filius *Agenoris*. *Æsonides*, *Jason* filius *Æsonis*.

Ovid. *Donec Agenorides conjectum in guttura fœvum.*

Valer. Flac. *Advolat Æsonides, mortemque cadentis ævis*
var.

Exceptio. Nomina in AS finita, quorum genitivus exit in Antis, A literam ante Des syllabam petunt : ut *Abas*, *Abantis*, *Abanti*, *Abantiades*, : sic *Atlantiades*, *Pæantiades*, *Athamantiades*, *Dryantiades*, & alia id generis.

Ovid. *Vilior Abantiades, &c.*

Idem; *Venit Atlantiades positum caducifer alii.*

Eodem ferè modo formantur quæ à nominibus in On fiunt : *Telamon*, *Telamoni*, *Telamoniades* : *Amphitryoniades*, *Laamedoniades*.

DE PATRONYMICIS. 87

A Scipione tamen non *Scipioniades*, sed *Scipiades*, immutato verbo nascitur.

Ovid. *Nec Telemoniades etiam nunc hiscere quidquam
Audet.*

Virg. *Laomedontiadem Priamum Salamina petentem ;
Scipiadas duos bello, & te maxime Cæsar.*

Sil. *Heu ubi nunc Gracchi? aut ubi sunt nunc fulmina Gentis
Scipiada?*

PATRONYMICA FEMININA UNDE FORMENTUR.

Præceptum primum.

PATronymica feminina, quæ in AS & IS
exeunt, fiunt à masculinis patronymicis,
De syllaba sublata : ut *Thestiadès*, *Thestias* :
Æolidès, *Æolis* : *Dardanidès*, *Dardanis* :
Cecropidès, *Cecropis* : *Belidès*, *Belis*. Multa
præterea sunt, quæ passim apud Poëtas le-
guntur.

Ovid. *Talibus Æolidis diâs lacrynisque moverur.*

Idem; *Affidue reperunt, quas perdunt B' lides undas.*

Appendix I. Quædam tum in AS, tum in
IS exeunt : ut *Æetias*, *Æetis* : *Atlantias*,
Atlantis.

Valer. Flac. — *Nec me Æetis quin audiat opto.*

Virg. *Antè tibi Eoa Atlantides abscondantur.*

Sil. *Vixque Atlantiadum rubefecerat ora srorum.*

Appendix II. Feminina, quæ à masculi-
nis fiunt penultima longa, in EIS desinunt,
soluta

soluta diphthongo, atque E brevi in longum verso; ut *Aeneides*, *Aeneis*.

Ovid. *Et tamen ille tua felix Aeneidos auctor.*

Exceptio. Nonnumquam penultima manet brevis.

Ovid. *Res quoque tanta fuit, quanta subsistere summo
Aeneidos Vati grande fuisset opus.*

Præceptum secundum.

NE finita à genitivo fiunt, addita Ne syllaba, penultima longa; ut *Neptunus*, *Neptuni*, *Neptunine*, sic *Adrastine*, *Nereus*, à genitivis *Adraști*, *Nerei*, E & I mutatur in I longum. Quod si primigenium I ante Os habeat, mutabitur Os in One penultima producta, *Acrisios*, *Acrisium*, *Acrisione*, Danaë Acrisii filia.

Catull. *Tene Thetis genuit pulcherrima Neptunine?*

Appendix. A muliebri *Acrisione* finit Ovidius virile *Acrisionides*.

Ovid. *Vertit in hunc harpen madefactam cade Medusa
Acrisioniades*

DE PROSODIA.

SIVE ACCENTU.

GRæca νότος vel *negotias*, Latini tonos seu tenores, Grammatici vulgò accentus, Cicero voces appellat.

Accentus tres. Tres sunt tenores; *Acutus*, *Gravis*, *Circumflexus*.

Acuto attollitur syllaba, gravi deprimitur; ut *Populus* antepenultima acuitur, penultima verò & ultima deprimitur.

Acuti nota à sinistra in dexteram obliquè adscendit; Gravis à summo in dexteram obliquè descendit.

Accentu circumflexo partim attollitur, partim dejicitur syllaba; ut *Romanus*. Ejus, nota ex acuto & gravi constat; sonus hodie incertus est; siquidem Latinæ linguæ hospites, veterisq; pronuntiationis ignari, eodem penitus sono tum acutas, tum circumflexas voces efferimus.

Acutus in penultima vel antepenultima locum habet; circumflexus in penultima

tan

tantum; gravis, ubi uterque abest. Nullum autem verbum est sine acuto accentu, aut circumflexo: verum simul cum usu Latini sermonis, etiam antiquam pronuntiationem amissimus.

DE DISSYLLABIS.

Præceptum primum.

IN dissyllabis (nam in monosyllabis acutus hodie non dignoscitur) prior acuitur, siue longa sit, siue brevis; ut *Roma, mores, arma, virum, manus.*

APPENDIX.

Nulla verbi Latini ultima syllaba, auctore Quintiliano. lib. 1. c. 9. & lib. 12. c. 10. aut acuitur, aut circumflexitur. Quare palam, una, alias. Porro, sane, certe, & cætera id genus adverbia, prima acuta sunt pronuntianda.

Conjunctiones quæ inclinantes seu inclinativæ dicuntur, quæ, ne, ve, a multis ita pronuntiantur, ut accentum ad se inclinent, more Græcorum; terrasque tractusque armaque, hominesque, seræve. Verum hoc translativum a Græcis est.

DE POLYSYLLABIS.

Præceptum secundum.

IN polysyllabis penultima, si longa est, acuitur; ut *mortalis, sollicitudo*: quod si penultima brevis est, acuitur antepenultima; ut *gemitus, sollicitus.*

APPENDIX.

Sæpe evenit, ut metri conditio (ut ait Quintilianus) mutet accentum; ut, Pecudes pictæq; volucres. Nam volucres media acuta dicam; quia etsi natura brevis, tamen positione longa fit a Poeta.

Non desunt qui vocandi casu dici velint penultima acuta Valeri, Virgili, Mercuri, Ovidi, Ambrosi, & alia hujusmodi, quæ habent penultimam brevem. Sane hunc morem sua ætate vixisse docet Gellius lib. 13. c. 24. & hodie viri docti non pauci retinent: Alii malunt antepenultimam acnere, ut præcepte communis illa regula de polysyllabis; quam pronuntiationem Gellio antiquiorem fuisse ipsemet declarat eodem loco, cum Nigidium ita pronuntiari voluisse commemorat.

APPENDIX II.

Fuerunt olim, qui in compositis acui antepenultimam velent etiamsi penultima longa esset. Itaq; pronuntiari jubebant antepenultima acuta, aliquando, siquando, deinde, exinde, duraxat, deorsum, exadversum, enimvero, quapropter, quimmo, nimirum, quamobrem, & alia eodem modo, Hujus sententiæ fuit Servius ad Sextum Æneid. Arrius & Probus, apud Gell. lib. 7. cap. 7. nostra quoq; ætate nonnulli viri docti, Quocirca propter tantorum virorum auctoritatem non videtur hæc pronuntiatio explodenda, cum præsertim in Græcis quoq; verbis compositis idem factitari videamus. Alii quod hæc ratio a Grammaticis illis ex Græcorum similitudine inducta sit potius, quam veterum Latinorum usu comprobata, malunt communem illam polysyllabaram regulam sequi & aliquando, deinde, enimvero, dicere penultima acuta, præsertim cum Gellius ipse illum pronuntiandi morem improbare videatur.

DE GRÆCIS VOCIBUS.

Præceptum tertium.

VERBA planè Græca Græco accentu pronuntiantur; ut παραπομπήν Parapomenon,

Paralipomenon, penultima acuta.

Lithostrotos, acuta antepenultima :

Kyrie, eâdem acuta : *eleison*, verbum est quatuor syllabarum, cujus non penultima, sed antepenultima acuitur.

Sin Latine inflectantur, ad Latinorum normam dirigenda sunt. Itaque *Penelope*, *Rhodope*, *Hecate*, *Antiope*, *Calliope*, *Rhetorica*, *Grammatica*, & alia ejusmodi, antepenultimam acuunt, quia penultima brevis est; *Cæsarea*, *Laodicea*, *Theſſalonica*, *Idolum*, & alia ejusmodi, acuunt penultimam, quia longa est.

APPENDIXI.

Atreus, Theseus, Orpheus, Tereus, Phalereus, & alia ejusmodi, si solvant diphthongum, acuunt primam; itemq; in cæteris casibus Latinis, Terei, Ulyſſei, Orpheo, Phalereo. Atreum, Theseum, &c. Verum accusativus Græcus Atrea, Terea & cætera ejusmodi, videntur nonnullis accentum quoq; Græcum retinere posse penultima acuta.

Si qua erit vel in Hebræis vocibus, vel in Græcis, cujus verus accentus propter insolentiam vulgi aures graviter offendat, in vulgi conventu satius videtur (id quod fecisse se Cicero dicit in Oratore) scientiam sibi reservare, usum populo concedere. Quocirca, Secundum ordinem *Melchisedec*, antepenultima acuta dicam potius, quam penultima, ut verbi pronuntiatio postulet. At Andreas, Maria, penultima acuta accenti Græco efferam potius quam Latino; *IESUS* penultima acuta Latino more potius quam ultima circumflexa more Græcorum, a quibus *Ιησους* dicitur; cui nostros hosce qualescumque labores dicamus.

DE PRIMARUM ET

MEDIARUM SYLLABARUM

quantitate, ex variis.

A, E, I, O, in primis & mediis syllabis ante consonantes omnes sæpius corripuntur. Ut in iisdem frequentius producitur.

A ante B. In primis corripitur : faber, labo, labor *nomen*, labrum, rabies, scabies.

Excipiuntur crabro, fabula, lebes, labor *verbum* : pabulum, tabes, tabum, flabrum.

Propria, Nabis, Sabatius, Sabura, Sabus, Tabraca.

Variantur Abel, flabellum, Labicum.

In mediis corripitur : alabastrum, cannabis, Pantolabus, & reliqua à *λὰβω* orta.

Excipiuntur Derivativa in abilis, abundus, abrum, abra, abulum : amabilis, cogitabundus, candelabrum, dolabra, venabulum.

A ante C. In primis corripitur : acedia, acer *Substantivum*. Acerbus, acies, lacer, macer, facer.

Ex-

Excipitur acer adjectivum, brachium, caducabus, facundus, graculus, maceria, macer, macer, macero, machina*, paco, placo, vacinuum:

Propria, Achar, Dacia, (*non* Daca) Maccezer, Pacuvius, Thracia, Vacienus, Zacharias.

Variantur Acis, Cacus, vacillo, & Pachynus.

In mediis corripitur: Æacus; Amphimacer, Tribrachys.

Excipitur cloaca, jentaculum, iracundus, limaca, opacus, pastinaca, pistacium, portulaca, sampsacum, simulacrum.

Item derivativa in aceus & acius, a, um; acus, a, um; aculus, a, um; acundus, a, um; *ut* herbaceus, gallinacius, ineracus, vernaculus, iracundus.

Propria, Anchaces, Cameracum, Dordracum, Eboracum, Otacilius, Phæacia, Sarraca, Syracusæ, *quod tamen Ausonius corripuit.*

A ante D. *In primis corripitur*: ador, cado, Hadria, madeo, radius, spado, vador, vadum, padum.

Excipitur caduceum *cum suis*, clades, radico,

DE QUANTITATE 95

calico, radix, rado, spadix, suadeo; trado; &
familia à transi vado.

Propria, Fadus, Gades, Gadir, Gaditanus, Gladis, Ladas, Ladon.

Variantur Adamus, Gradivus, Quadi.

In mediis corripitur : Academia, Carnades, Celadon.

Excipitur cicada.

Propria, Ageladas, Jader, Jadera : & peregrina, Conradus, Menradus.

A ante F. In primis corripitur : Afranius, vafer.

Excipitur Afer, cum suis Derivativis.

In mediis producitur : Venafrum, Venafranus.

A ante G. In primis corripitur : ager, sagax, sagum, Tagus, tagax.

Excipiuntur quæ incipiunt ab F vel P; ut fagus, flagito, flagitium, fragum, fragor verbum, hinc refragor, suffragor, pagus, pagina, paganus, paganica, plaga pro vulnere.

Hinc tolle flagro, flagrum, flagellum, fragilis, fragor nomen, fragro, plaga pro reti, vel parte mundi; plagium, plagiarius : quæ corripuntur.

Item produc agea, lagopus, magalia, saga
Sub

Substant. sagus, ga, gum : sagio, strages, stragulum, tragula, tragema, vagina, vagio.

Propria, Agis, Bagra, Lagon, Mago.

In mediis corripitur : Acragas, Areopagus, Astryages, chiragra, enallage, hypallage, isagoge, Lalage, Leucagus, orager, paedagogus, pamphagus, Pythagoras, vertagus.

Excipiuntur in ago, ages, agulum, agintai ut compago, virago, compages, contagis, contagium, coagulum, repagulum, quadragintai *cum similibus*; oleaginus.

Proprium, Meleager.

A ante L. *In primis corripitur* : alo, caleo, calix, calumnior; malus, a, um; palatium, palinodia; palam, hinc propalos phalæ, phaleræ, salarium, salebra, salio, salix, salus, Thalia.

Excipitur ala cum suis : alea, ales, balo balæna, balista, caligo *nomen & verbum*, calo, halec, halex, halo; malus, mala, malum; *Substantiva*, malo, malobathrum; palus, lis palo, as, palor, qualis, qualus, scala, squaleo, talai is, talaria, talea, talis, talio, talus.

Propria. Alesto, Aledius, Aliphe, Calatia, Calisto, Dalila, Laletania. Salentini.

In mediis corripitur : Cephalus, Chrysa-
us, Dædalus, Italus, Tantalus.

Excipiuntur Derivatiſſima in alis, ale ; ut
equalis; (præter patronymica ; ut Pardalis,
Tantalus) item canalis, magalia, mapalia,
andalium, sodalis.

Propria, Abessalon, Cephalene, Ialifii,
Messala, Omphale, Pharsalus, Sardanapa-
us, Stympalus.

Variatur Ascalon, Coralion, Pharsalia,
Stympalides.

A ante M. In primis corripitur ; amo,
amor, amussis, chlamys ; ῥάμος, hinc digam-
musi tamen, Same, Samos, Zama loci no-
men.

Excipitur amentum, ames, camus, cla-
mo, clamor, dama, fama, flamen, gramen,
lamus, lama (non lamia) lamina, lamentor,
amentum, ramus, ramex, ramentum, squa-
ma, stamen, stramen, trama, trames, tami-
no, contamino, &c.

Propria, Amianus, Bamura, Damocetas,
Damen, Mamercus, Mamertinus, Mamu-
sius.

In mediis corripitur ; calamus, pyramis,
Pyramus, Salamis, thalamus.

93 DE QUANTITATE.

Excipitur contamino, dictamus, dictamus thymia. NI
ma

Et Derivativa in amen, amentum; *ut* folamen, juramentum.

Propria, Adamus, Abrahamus, Chamus, ap
Philemon.

A ante N. In primis corripitur anas, anus, (no
po
pro vetula, canalis, canis, cano, canon, Danus, lanio, maneo, manus, panax.

Excipitur anus, i; anulus, canabis, caneo, Pap
us.
canesco, canus, fanem, ganes, ganeum, granum, janua, Janus, lana, lanatus, lanugo, mane, manes, mano, manus, panis; planus, a, um, *non* (planus, *Substantivum*) rana, fanè, sano, sanus, trano, vanus. pyx
Sera

Propria, Anippe, Canidia, Cranus, Danus, A
bius, Lanuvium, Menetus, Manius, Manilius, Aqui
In mediis corripitur; Aristophanes & reliqua ejusdem terminationis, Ascanius, Balanus, Catana, Cyana, Ecbatana, galbanum, E
laganum, lasanum. Sequana, Stephanus. lia.

Excipiuntur Derivativa in anus, ana, In
num. *ut* decumanus; anius, ania, anium, Ex
ut consentaneus; anius, ania, anium; araneus, A
us, araneus Bacchanalia, lupanar. *Et in anis* arista
 finita, immanis, inanis. Ex

Propria, Bolanus, Garganus, Lucanus, aridu
(non
Nica

Nicanor, Numanus, Theano, Tigranes, Vo-
manus. *Item Gentilia, ut Germanus.*

Variantur pelicanus, Sicanus & Sicanius.

A ante P. In primis corripitur : aper,
aperio, apis, caper, mapalia.

Excipitur capo, capus, crapula, lapathes
(non lapathum) Papa, papilio, rapa, um; sa-
po (non sapio) saperda, vapulo:

Propria, Appenninus, Apis, Apidanus,
Papius, Paphlagones, Papinius, Sapis *fluvius.*

In mediis corripitur : Iapetus, Menapis.

Excipitur profapia, sinapis, sinapi.

Propria, Anapus, Æsculapius, Japis, Ja-
pyx, Messapus, Neapolis, Priapus, Serapus,
Serapion.

A ante Q. In primis corripitur : aqua,
aquila, laqueus, laquear.

Excipitur quaque, quaquam, & *his simi-*
lia.

In mediis corripitur : Tanaquil.

Excipitur utrâque *ablativus,* nequaquam.

A ante R. In primis corripitur : arena,
arista, ara, careo, pareo, pario, vario.

Excipitur ara (non hara) area, areo,
aridus, baris, carica, carex, carectum, carus,
(non *clarus*) clarus, (non *Clarus insula nomen*)

gnarus, rarus, varus, & similia adjectiva dis-
syllaba secundæ declinationis ; g area, larus
naris, pareo, parus avis; quare ; varix, non
varicosus.

Propria, Aram, Aruns, Carinus, Claris,
Cares, Caria, Larius, Larissa, Larunda, Na-
ricium, Pharis, Sara, Varicus, Varus. *Varia-*
tur Darius, Scarus.

In mediis corripitur : barbarus, hilaris,
Icarus, Inarime, Ismarus, Pindarus, Suppa-
rus, Tænarus, Tartarus.

Excipitur amarus, amaracus, avarus, cal-
varia, phalarica, tiara, tiaras. *Et finita in*
aris, ut molaris, (*præter* hilaris, Phalaris)
Et finita in are, ut cochleare ; arius, a, um,
ut denarius, nisi sint à brevibus, ut Parius.

Propria, Baleares, Caphareus, &c.

A ante S. In primis corripitur : Asia re-
gio, asinus; basis, casa, casia, prasum.

Excipitur basio, asi basium, caseus (*non*
casa) laser, laserpitium ; nasus, hinc Naso-

Propria, Asia, pro lacu, hinc Asisi Æsopus
cum Derivativis; Nasidius, Nafica, Nasidic-
nus, Phasis, Pasiphaë, Pasiphilus, & reliqua
à cæ; Thrasymachus, Vasidius.

In mediis corripitur : Gelasus, gelasius,
Gymnasium, Jasius, Gervasius, Parrhasius,
Protasius.

Excipitur agaso, colocasia, omasum.

Propria Amasis, Amasius, Jason, Naason,
Caprasius, Oribasius, Paschasius, Varidasius,
& similia in alius.

A ante T. In primis corripitur : Atinas,
atrox, blatero, Gato, catus, later, latro, la-
tus, Matinus, mathesis, platea, statera.

Excipitur ater, atrium, clathrus, cla-
thrum, crater, crates, cratis, frater, fatum,
gratus, gratulatori latus, a, um, (*non* latus,
eris) laterna (*non* lateo) mater, matrona,
materia, maturus, matutinus, natio, natu-
ra (*non* nato) pratum, quatenus, (qua-
tuor ab omnibus positione producitur) sta-
tim pro perseveranter i stlata, vates, vatici-
nor.

Propria, Atella, Crathis, Gnatia, Lato-
ne, Latous, Matuta, Nathanaël, Saturnus,
Scatinus, Saturius, Statius, Vatinessa, Va-
icanus, Vatinus.

Variatur catillus & Atyis.

In mediis corripitur : barathrum, ciathus,
alathus, & Dalmata, Galata, Sarmata,
Gentilia.

Exce-

Excipitur aratrum, arator, archiater, ci-
catrrix, grabatus, lupatum, palatium, pala-
tum, pirata, theatrum, veratrum.

Et derivativa in atus, ator, atim, ates,
atius, aticus; *ut* Senatus, Orator, paullatim,
Achates, Horatius, fanaticus.

In bates *verò*, crates, & stratus, à *βατ*,
κράτ, *στράτ*, *corripunt* a; *ut* schoenobates,
Philocrates, Philostratus.

Propria in a longum: Egnatius, Hypates,
Leucates, Mithridates, Reate, Sabatii. *Ex-*
cipe Lapathes, Pelathes, Zalathes.

A ante V. In primis corripitur avis, avus,
cavus, gravis.

Excipitur clava, clavis, claviger, clavus,
flavus, flaveo, gavisus, gnavus, mavis à *μα*
λο, *cum reliquis*; navo, navis, navita, pavo,
pavus, pravus, *hinc* depravo; ravis; suavis,
suavium, suavior.

Propria, Avidienus, Davus, Mavors, Ra-
vidius.

Variatur Lavinium & Lavinia.

In mediis producitur; Agave, cadaver,
conclave, octavus, Timavus.

Excipitur Patavium *proprium loci*.

Variatur Batavus, Batavia.

E ante B. In primis corripitur: ebur,
febris,

febris, nebula, nebulo, Trebatius, Trebo-
nius, Trebius, Trebia.

Excipitur creber, crebò, debeo, debilis,
ebrius, gleba; hebe, unde ephebus; plebes,
sebum.

Propria, Hebrus, Nebris, Rhebas, Rhe-
bus, Sebethus, Sebinus, Thebe, Trebula.

In mediis corripitur: cerebrum, funebris,
terebra, vertebra. *Sed* deiebilis, & cetera
in ebilis, *derivatione* producantur: item
ephebus & Canebium.

E ante C. In primis corripitur: decet,
preces, precor, securis, speculum.

Excipitur Echo, lecythus, mechanicus,
secius, (non secus) securus, specula à spe, ut
tecula, theca cum suis, vecors.

Propria, Lecania

In mediis corripitur: illecebræ, Seneca,
senecio.

Excipitur imbecillis, verecundus, & de-
rivativa in ecula, diecula, plebecula, eume-
ces.

E ante D. In primis corripitur: pedum,
pedare, cedo pro dic vel da, edo pro vescor,
medeor, medicor, medicus, Medon, & re-
liqua in medon, ut Laomedon; pedica, se-
deo.

Ex.

*Excipitur cedo, cessi; credo, medica-
berba pedemai pedo, is; rheda, sedo, sedi-
tio, sedulus, sedes, non sedile, edo in lucem
do.*

*Propria, Edonus, Hedymedes, Medea,
Media, Medus, Medymnus, Pedasus urbs,
Sedulius, Sedentani populi Hispania.*

*In mediis corripitur; esiedum, Empedo-
cles, Lacedæmon, Macedo, Tenedus.*

*Excipitur acedia, acredula, aëdon, alce-
do, cupedia, monedula, & Derivativa in
edo, ut dulcedo.*

*Propria, Chalcedon, Diomedes, Lycome-
des, & ejusdem positionis à πῆμα Sarpedon.*

Variatur ficedula.

*E ante F. In primis corripitur: nefas, ne-
fastus; nam extra compositionem numquam
reperies.*

*De mediis vide regulam generalem de com-
positis.*

*Producuntur veneficus, venefica, venefi-
cum.*

*E ante G. In primis corripitur: lego, is,
legio, rego, seges, tego, non tegula.*

*Excipitur dego, egregius; lego, as, le-
gatus, legitimus, regulus, à legis, regis,
longis; regina, regula, segrego, vegrandis.*

Pro-

Propria, Egates, Egyppus, Gregorius,
Hegaleos, Hegio, Pegasus, Philegius, Rhe-
gium, Slege.

In mediis corripitur elegans, elegia.

Excipitur collega, collegium, naupegus,
& *similia*, panegyris, privilegium.

Propria, Cethegus, Symplegas.

E. ante L. In primis corripitur: celer,
celox, melos, Pelias, telon, velim, velut.

Excipitur belva, chele (non chelys) delecto,
delicium, delibutus, delubrum, electrum, ele-
gans, elogium, Elysium, felis, helios, pela-
mys, speleum, spelunca; telare, unde prote-
lare, tela, telum, veles, velox, velo, velum,
velabrum, zelus, zelor.

Propria, Belus, Delus, Electra, Elicius,
Elias, Helias, Melius, Pelius, Pelignum, Pe-
lion, Pelias, *Derivat.* Pelusium, Telema-
chus *cum ceteris à τῆν* Velabrum, Velicer.

In mediis corripitur: Agelades, Ache-
ous, Arelas, ardelio, Cybele, *quod nonnum-*
quam per Ectasin, ut videtur, productum in-
venitur Eutrapelus, Penelope, Semele.

Excipiuntur Derivativa in ela, ut quere-
las & elis: & à μῆλιν vel μῆλον, Eumelis &
Eumelus. Eumelia corripitur. Item anhelus,
Came-

106 DE QUANTITATE

camelus, candela, contumelia, famelicus, fidelphaselus, videlicet. *Producuntur etiam, enterocela, hydrocela, farcocela, & similia à κελαν.*

Propria, in elius, Aurelius, Cornelius: & quædam, ut Heliades, Heliodorum. Item Philomela.

E ante M. In primis corripitur: Blemya, emigemo, premo, Semiramis.

Excipitur clemens, clementum, demo, demum, democratia, feminus, hemina, ab αἵμα compositione, mnemosyne, mnemosynon, nemo, remus cum sinu, semen, semino, semis, schema, semita, temetum, temo.

Propria, Crema, Emathion, Remi, Remigius, composita à δῆμα, Demosthenes, Democritus, Demophoon.

In mediis corripitur: Alemanus, Anathema, pro denario producitur; Artemis, elementum, Polimon, Solemus, Neoptolemus, & cætera, ex αἰμα, seu αἰμα, facta.

Excipitur abstemius, academia, blasphemia, Bhemia, diadema, diastema, erennus, eleemosynia, erotema, poema, problema, stratagema, & similia, penthemimeris, racemus, vindemia, volemus, um.

Item φῦμα, δῆμα, & ἰμια, Polyphemus, Nicodemus, ephemeris.

E ante N. In primis corripitur: bene, gena, genu, genu, senex, teneo, tener.

Excipitur ena, denus, & similia, denuo, denique, leno, lena, lenis, lenio, penis, peniculus, penula, penuria, piensus, lenus, lenio, splenium.

renuus, strena, scena, threnos, vena, venor (non
venenum) venuculus, veneo, venalis.

Propria, Blenæ, Mena, Menaria, Meninx, Meno-
hilus, Peneus, Penelope, Rheus, Senia, Senæ,
Tenos, Zeno.

Variuntur phrenetis, phreneticus.

In mediis corripitur : Armenia, hebenus, Hele-
us, Helene, ingenium, Melpomene, Porfe-
a.

Excipiuntur in enus, ena, enum, non propria :
garenus, alienus, Nazarenus, serenus, habena, ahe-
num.

Propria, Agenor, Alcenor, Alcmene, Antenor,
thenæ, Cyrene, Dindymene, Galenus, Hippocre-
e, & alia à κεῖν, Mitylene, Scyene, Silenus, Thra-
menius, Vageni.

Variatur Neriene.

E ante P. In primis corripitur : crepo, lepor, pe-
lum, strepo, vepres; & composita ab ἐν ut Episco-
us: & quæ à κεφαλή & Cephalus oriuntur.

Excipitur hepar, repo (non repens nomen) sepia,
epio, sepes, sepum.

Propria, Cepheus, Cephisus, Cepio, Epitus, hinc
Epitides, Epirus, Epirota, Leponticus, Sepias,
Tlepolemus.

In mediis corripitur : decrepitus, elephas, Tele-
phus.

Excipiuntur propria, Æsopus, Asclepius, Jose-
phus, & præsepe Appellativum.

E ante Q. In primis corripitur : equus, equidem,
requens, neque, nequeo.

Excipitur nequam, nequitia, Sequana : & ex ne
par-

106 DE QUANTITATE

camelus, candela, contumelia, famelicus, fidelis, phaselus, videlicet. *Producuntur etiam, enterocela, hydrocela, farcocela, & similia à ῥήαν.*

Propria, in elius, Aurelius, Cornelius: & quædam, ut Heliades, Heliodorum. Item Philomela,

E ante M. In primis corripitur: Blemya, emulatio, gemo, premo, Semiramis.

Excipitur clemens, clementum, demo, demum, democratia, feminus, hemina, ab ἡμῶν compositum, mnemosyne, mnemosynon, nemo, remus cum suis, semen, semino, semis, schema, semita, temetum, temo.

Propria, Crema, Emathion, Remi, Remigius, & composita à δῆμος, Demosthenes, Democritus, Demophoon.

In mediis corripitur: Alemanus, Anathema, pro denario producitur; Artemis, elementum, Polimon, Solemus, Neoptolemus, & cætera, ex ἀδελφός seu ὁδὸς facta.

Excipitur abstemius, academia, blasphemia, Bohemia, diadema, diastema, eremus, eleemosyna, erotema, poema, problema, stratagema, & similia, penthemimeris, racemus, vindemia, volemus, & cætera.

Item ὄφθαλμος, ὄψις, & ἰσχυρὰ, Polyphemus, Nicodemus, ephemeris.

E ante N. In primis corripitur: bene, gena, genus, genu, senex, teneo, tener.

Excipitur arena, denus, & similia, denuo, denique, leno, lena, lenis, lenio, penis, peniculus, penula, penuria, piensus, lenus, lenio, splenium, & cætera.

renuus, strena, scena, threnos, vena, venor (*non*
enenum) venuculus, veneo, venalis.

Propria, Blenæ, Mena, Menaria, Meninx, Meno-
hilus, Peneus, Penelope, Rheus, Senia, Senæ,
Tenos, Zeno.

Variantur phrenetis, phreneticus.

In mediis corripitur: Armenia, hebenus, Hele-
us, Helene, ingenium, Melpomene, Porse-
a.

Excipiuntur in enus, ena, enum, non propria:
garenus, alienus, Nazarenus, serenus, habena, ahe-
num.

Propria, Agenor, Alcenor, Alcmene, Antenor,
thenæ, Cyrene, Dindymene, Galenus, Hippocre-
e, & alia à νεύρ, Mitylene, Scyene, Silenus, Thra-
menus, Vageni.

Variatur Neriene.

E ante P. In primis corripitur: crepo, lepor, pe-
lum, strepo, vepres; & composita ab im ut Episco-
us: & que à κεφαλή & Cephalus oriuntur.

Excipitur hepar, repo (*non repens nomen*) sepia,
epio, sepes, sepum.

Propria, Cepheus, Cephisus, Cepio, Epitus, hinc
pitides, Epirus, Epirota, Leponticus, Sepias,
Tlepolemus.

In mediis corripitur: decrepitus, elephas, Tele-
phus.

Excipiuntur propria, Æsopus, Asclepius, Iose-
phus, & præsepe *Appellativum*.

E ante Q. In primis corripitur: equus, equidem,
requens, neque, nequeo.

Excipitur nequam, nequitia, Sequana: & ex ne
par-

108 DE QUANTITATE

particula prohibendi, nequis, nequando, nequam, necubi.

In mediis corripitur: diequarti, diequinti, corposita apud Gellium.

E ante R. In primis corripitur: Ceres, fero, ferro, peritus, hinc experior, &c.

Excipitur beryllus, cera, ceroma, cerotum, cerussa, clerus, clericus, eruca, ferias; ferior, ariferalis (non feralia festa, nec ferus, a, um) herus (non herus) pera, pero; ferus, a, um, (non ferum, Substantiva) serius, a, um; feria, rias; (pro, theriaca, cum reliquis à dñe, verus, a, um, (non veru; vereor, veredus) veratrum.

Propria, Berytus, Cerathus, Ceretum, Cerithus, Ceritus, Cerices, Clereta, Eretum, Eridanus, Erinne, (non Erinns) Erigone, Erit, Feroni, Geryon; ἥρως, hinc Herios, Herophile, Heracleus, Herodes, Herodotus, & similia; Meriones, Nerens, Nersis, Neritos, Nerio, Seranus; Seres, unasericum; Tereus, Theridamas, Thero, Xezolophus, Zerinthus, quæ omnia Græci per ἑ scribuntur Verona.

In mediis corripitur: Bellerus, Bellerophon, cymera, Eleutherius, hedera, inferus, patera, Valeria, Valerius.

Excipitur cratera, cyperus, dictærium, galærus, poderes, statera, trieres, trieteres: & Adjectiva in erus, ut severus, sincerus: & Græca in teria & terion; ut arteria, cauterium, cœmiterium, monasterium, mysterium.

Propria, Abdera, Cythera, Hiera, Homerus, Ibero, Cytherea pro Venere fere corripitur.

E ante S.

E ante S. In primis corripitur : *mons & sin, cum*
is.

Excipitur fresus, gesum : *mon, hinc Peloponne-*
us : resina, thesaurus, vesanus, vesica.

Propria, Ceteliphon, Helychius, Hesiodus, Hesi-
 o, Rhesus, Theseus.

In mediis corripitur : Campesius, Nemesis, pro-
 phets, Tiresias.

Excipitur ambesius, carchesium, Ecclesia, Ete-
 as, Magalesia, obesus, & numeralia in esimus : *ns*
entesimus.

Item Græca verbalia in esis, quorum Futurum
at ion : ut aposiopesis, catachresis, dæcesis, ma-
 chesis, paraclesis, phrenesis.

Propria, Arcesius, Carelius, Cinesii, Halesius,
 herbesius, Iesus, Lycabesius, Magnesia, Marpesius,
nde Marpesius ; Milesius à Mileto, Myndesius,
Onesimus, Sperchellius, Teumesius, Titaresius : &
omnia à nos, ut Lynesius, Monesius, Peloponne-
as.

E ante P. In primis corripitur : fretum, Geta,
 veto, Petrus, meto, veto, vetus, tetricus.

Excipitur beta, creta terra alba cum suis ; *bet,*
hinc ethicus, &c. Lethe, hinc Lethæus, lethargus,
ethum.

Item meta, metor, metior, Metropolis, petus,
 rete, rhetor, leta ; teter, a, um.

Propria, Cletus, Creta insula cum suis. Petalus,
 Terhys, (non Thetis) Zsthes, Zethus.

In mediis corripitur : amethistus, seretrum, im-
 petus, pharetra.

Excipitur niceterium, ortygometa, paracletus.

Et

110 DE QUANTITATE

Et Latina in etus, a, um: acetum, boletus, moneta, proxeneta, temetum, (præter vegetus, cornu petra, & similia à peto: Item in eticus, a, um, Verbalis; ut phreneticus, sic arithmeticus, spleeticus.

Propria, Æeta, Cajeta, Curetes, Libethrum, Lucretius, Prometheus.

Variatur Vietus.

E ante V. In primis corripitur: brevis, levis, litas, levo, severus.

Excipitur levis pro glabro. sebum.

Propria, Suevus, Trevir.

In mediis producitur: Allevas, parasceve, Suevus.

Excipiuntur composita, Betleventum, Maleventum.

I ante B. In primis corripitur: cibus, Iber, Libanus, liber, tribulus.

Excipitur elibanus, fibula, hibernus, ibis; liba, um; libo, libum, libra, libro, scriblita, scribitio, tibia, tribula vel tribulum, (non tribulus nec tribulo) vibex, viburnum.

Propria, Hyble, Ibyrus, Liber pro Baccho, Libethrum, Scribonius, Tibur, Vibidius.

In mediis corripitur: Corybas, delibutus, Hannibal, horribilis, & similia in bilis. In bundus etiam ut pudibundus, moribundus: & in bulum; prostibulum, vestibulum: intibus, Mulciber, libundus unde formatur à Supino produci.

Excipitur Olibiscus, canis nomen.

I ante C. In primis corripitur: cyclus cum syllabis conia; dico, as; flico, mico, plico. Sicamber.

Excipitur dica, dico, is, (um dicax, ficedula, ficedula)

PRIM. ET MED. SYLLAB. III

is : ico, is ; icon, lichen, licium, mira, *vix cum*
 us, pica, picus, fica, sicubi, sicut, spica, spicum,
 el spicus, spiculum. *sed cum suis*, sycomotorus, sy-
 ophanta; trica, trico; triceni, tricesimus, tricies,
 iceni, vicesimus, vicies, & similia; vicus, vicinus,
 icinia.

Propria, Bichus, Cliciades, Cyce, Icarus, Iconi-
 um, Licianus, Lycheus, Michylus, Micipsa, Phycus,
 icenum, Sicania, Sicha, Sicilia, Sicelis, (non Si-
 culus,) Siconius, Ticinus, Trice.

Variantur Lychas, Sicanus, Sichæus.

In medijs corripitur : amicio, Helice, Helicon.
 in icus & ica : Illyricus, Noricus, Oricus, Prodi-
 us; manica, pedica, tunica, vitricus, vomica : &
 multa in ico; ut vindico, albico, &c. *Item Diminuti-
 va*, & his similia, in iculus & iculum; ut ventri-
 culus, aquiliculus, &c. cubiculum, curricu-
 lum, &c.

Excipitur amicus, anticus, apricus, caprificus,
 cervical, convicium, erica, febricito, febricosus,
 ormica, laerpicium, lestica, lorica, lumbricus,
 pendicus, multicium, myrica, novicius, nutrico,
 etricosus, posticus, pudicus, rubrica, vesica, um-
 pilicus, utica. *Et Diminutiva quedam*; canicula,
 lavicula, craticula, cuticula, febricula, fiticula,
 iticula, & que à longo incremento; ut cornicula, ra-
 ticula, &c. *Item quedam que Diminutivorum for-
 mam habent*; ut cuniculus, pediculus, periculum,
 edimiculum, conspiculosus.

Propria, Æquicolæ, Apicius, Aricia. Caicus,
 Labicum, Labici, Marica, Mauricus, Nafica; ex
 facta, Berenice, Polynices, Thessalonica; Pali-
 cus,

110 DE QUANTITATE

Et Latina in etus, a, um: acetum, boletus, moneta, proxeneta, temetum, (præter vegetus, cornu petra, & similia à peto: Item in eticus, a, um, ab eis Verbalis; ut phreneticus, sic arithmeticus, splenicus.

Propria, Æeta, Cajeta, Curetes, Libethrum, Lucretius, Prometheus.

Variatur Vietus.

E ante V. In primis corripitur: brevis, levis, lavitas, levo, severus.

Excipitur levis pro glabro. sevim,

Propria, Suevus, Trevir.

In mediis producitur: Allevas, parasceve, Suevus

Excipiuntur composita, Beheventum, Maleventum.

I ante B. In primis corripitur: cibus, Iber, Libanus, liber, tribulus.

Excipitur clibanus, fibula, hibernus, ibis; libera, um; libo, libum, libra, libro, scriblita, scribitio, tibia, tribula vel tribulum, (non tribulus nec tribulo) vibex, viburnum.

Propria, Hyble, Ibyrus, Liber pro Baccho, Libethrum, Scribonius, Tibur, Vibidius.

In mediis corripitur: Corybas, delibutus, Hannibal, horribilis, & similia in bilis. In bundus etiam ut pudibundus, moribundus: & in bulum; prostibulum, vestibulum: intibus, Mulciber, fibundus verò formatur à Supino produci.

Excipitur Oribasius, canis nomen.

I ante C. In primis corripitur: cyclus cum siciconia; dico, as; frico, mico, plico. Sicamber.

Excipitur dica, dico, is, (non dicax, fideiula, fidei

PRIM. ET MED. SYLLAB. III

is : ico, is ; icon, lichen, licium, mira, *vix cum*
 us, rica, picus, fica, sicubi, sicut, spica, spicum,
 el spicus, ipiculum. *cum suis*, sycomorus, sy-
 ophanta; trica, trico; triceni, tricesimus, tricies,
 iceni, vicesimus, vicies, & *similia*; vicus, vicinus,
 icinia.

Propria, Bichus, Cliciades, Cyce, Icarus, Iconi-
 m, Licianus, Lycheus, Michylus, Micipsa, Phycus,
 icenum, Sicania, Sicha, Sicilia, Sicelis, (*non Si-*
 ulus,) Siconius, Ticinus, Trice.

Variantur Lychas, Sicanus, Sichæus.

In medijs corripitur: amicio, Helice, Helicon.
 icus & ica : Illyricus, Noricus, Oricus, Prodi-
 us; manica, pedica, tunica, vitricus, vomica : &
 ulta in ico; ut vindico, albico, &c. *Item Diminuti-*
 va, & *his similia*, in iculus & iculum; ut ventri-
 ulus, aquiliculus, &c. cubiculum, curricu-
 um, &c.

Excipitur amicus, anticus, apricus, caprificus,
 cervical, convicium, erica, febricito, febricosus,
 ormica, laferpicium, lestica, lorica, lumbricus,
 endicus, multicium, myrica, novicius, nutrico,
 etricofus, posticus, pudicus, rubrica, vesica, um-
 ilicus, urtica. *Et Diminutiva quædam*; canicula,
 avicula, craticula, cuticula, febricula, fiticula,
 iticula, & *que à longo incremento*; ut cornicula, ra-
 icula, &c. *Item quædam que Diminutivorum for-*
am habent; ut cuniculus, pediculus, periculum,
 edimiculum, sompiculosus.

Propria, Æquicolæ, Apicius, Aricia. Caicus,
 abicum, Labici, Marica, Mauricus, Nafica; ex
 n facta, Eerenice, Polynices, Thessalonica; Pali-
 cus,

eus, Saticuli, Trivicus, Vaicus, Uffica : & *barbara omnia*, Alaricus, Fredericus, Henricus, Ludovicus, &c.

Variantur Numicius, Vaticanus.

I ante D. *In primis corripitur* : Cydon urbs, Dydymus, fides cum cognatis, idem ventrum, Midas quidem.

Excipitur fido, fiducia, fidus, infidus, (non fides fidelis, perfidus, fidius, fidecula, fidicina, fidelia, idem masculinum, idolum, Idus, nideo, nidor, nides, pridem, pridie, rideo, fido, fidus, & binde confidero, desidero, strideo.

Propria, Dido, Ida, Lyda, Lydia, Phidias, Tydeus.

Varistur Cydon vir & Fidens sive Fidenæ, hydra, & reliqua composita ab eodem.

In mediis corripitur : calidus, candidus, crepidula, divido, roscidus.

Excipitur chelidon, chelidonia, confidero, desidero, elegidion, fastidio. *Abstracta & verba in idola* ut libido, formido, prater divido. *Patronymica in ides à primitivis in eus vel ex*, ut Pelides à Peleus, Neoclides à Neocles. *Hu similia sunt*, Belides, Laegides, Lycurgides, Posides.

Propria, Abvdos, Acidalius, Davides, Euclides, Godefridus, Isidius, Posidium, Posidonia, Sigefridus, Thyevdides, antepenultima, Vestidius.

Variantur Euripides, Pisidæ.

I ante F. *In primis corripitur*, & *in mediis per regulam generalem de compositis*.

I ante G. *In primis corripitur* : ligo, migro, piger, rigeo, sigillum, Stygius, trigon, vigeo.

Excipit

Excipitur biga, &c. figo, fligo, frigo, frigeo, frigero, frigilla, frigus, pyge, unde depygis triginta, viginti.

Propria, Digentia, Sigæum, Sigetius.

Variantur Gyges, strigilis & striges.

In mediis corripitur : caliga, litigo, fusnigo, & cætera verba inigo.

Excipitur auriga, caligo nomen & verum, caltigo, instigo, vestigo, fatigo, fastigium, loligo, origanum, præstigia, quadriga, salpyga, vestigal, origo, porrigo nomen, subigo, filigo, & similia, vitiligo.

I ante L. In primis corripitur : filix, ^{oia} *pila pro spherula* pilus, unde depilo; filico, illex, stylus, tilia.

Excipitur bilis, chillas, filius, filum, hium (non nihilum) ilex, ilia, ilicet, lilium; mile, milia : *Substant.* miles, *pila pro columella*, pilentum, pileus, pilum, psilothrum, ilicet, vilis.

Propria, Ilithyia, Ilium, Ilus, Miletus, Nilus, Pilumnus, Silius, Silo, Smilax, Sylva, hyle.

Variantur Silenus, *sæpius productum*.

In mediis corripitur : Æmilius, Æschylus, inquilinus, mutilo, rutilo, Thermopylae, & reliqua à ^{oia} Troilus, Zoilus, aquatilis.

lis, dapfilis, flaviatilis, humilis, parilis, similis, iterilis, & similia.

Excipiuntur adjectiva in ilis non verbalia ut ædiis, anilis, Aprilis, exilis, intactilis, fenilis, subtilis, virilis; & in ile substantiva ut boſſe, lignile, mantile, ovile, &c. Composita à οὐλοῦν ut al ophylus: compilo, excompilo, oppilo. Item asylum, conchylum, crocodylus, incile.

Propria, Abyla, Acylus, Argiletum, Aulus, Anilenus, Duius, Epiphyte, Fennilia, Lucilius, Manilius, Martilius, Massilia, (non M filia) Oileus, Paulia, Pamphilia, Petilia, Servilius, Sextilius, Venilia.

Variatur Rutilius.

I ante M. In primis corripitur: chamera, fimus, Hymenæus, nimis, mimium, Simois.

Excipitur bimus, trimus, &c. cimex, cimax, crimen, criminor; imus, a, um; limax, limo, limen, limes, limito, mus. Adjectiva & Substant. tam pro vestimenta, quàm cæno, cum suis; nimus, nimirum, primus, rima, rimor, simia, simius, simus, men.

Propria, Cymodoce, Cymothoë, à

Chimerii, Chimerinos, à χίμαρ, Himera;
Limone, Mimalion, Strymon, Timæus, Ti-
nagenes, Timotheus, & similia à τιμῶν.

Variantur Hymen, Symæthus.

In mediis corripitur : animus, & alia in
mus, limus, rimus, finus, timus & imoni-
um finita : ut facillimus, nigerrimus, albif-
simus, optimus, patrimonium.

Excipitur enthymema, opimus, quadri-
mus, &c. *In* imen & imentum, à verbis
quartæ conjugationis; ut molimen, lenimen,
pavimentum, rudimentum.

Propria, Adimantus, Alimon, Amymon,
Archimedes, Ariminum, Joachimus, Opi-
nius; Polytimus, Theotimus, & cætera à
τιμῶν.

I ante N. In primis corripitur : cinis, dis-
casta, gynæcium, lino, minæ; minor, aris;
minium, minuo, minus, sino:

Excipiuntur binus, trinus, &c. cinyps;
elino, hinc declino, inclino, triclinium; cri-
sis, finio, finis, linea, linum; mino, asi pi-
nea, pinus, rhinoceros, schinus, serinium;
pinus, i, (non sinus, us;) spina, spinus; vi-
nea, vinum.

Propria, Dinomarches, Inachus, Inari-

me, Ino, Mineus, Minos, Plinius, Syna, Synas, Trinacria.

In mediis corripitur: Æschines; quod etiam productum legitur: fascino, inquino, larcino, Morinus. Et adjectiva in inus vocabulis rerum non animatarum; ut crystalinus.

1. *Excipiuntur Substantiva in inus, in inam: architriclinus, caminus, catinus, cuminum vel cyminum, echinus, hemina, parietina, popina, pulvinus, resina, runcina, sagina. Sed corripuntur acinus, apine, asinus. Afine oppidum, buccina, Casina, Comædia, elemosyna, cum ceteris ejusdem terminationis, facinus, femina, fidicina, & similia à ceno; fiscina, fuscina, gausapina, lamina, machina, Mutina, nundina, pagina, patina, Proserpina, Ruspina, sarcina, succinum, truciuncinus.*

2. *Denominativa in inus, à vocabulis rerum animatarum: amitinus, anserinus, leoninus, vitulinus, &c. & à nominibus locorum: Trajectinus, Venusinus.*

3. *Hæc item adjectiva in inus: clandestinus, Fescenninus, festinus, genuinus, inquilinus, internecinus, matutinus, medastinus, morticinus, peregrinus, pauper-*

inus, supinus, vespertinus, vicinus.

4. *Hæc quoque*; acinaces, aginor, herinaceus; latinia, omnino, opinio, opinor, pastinaca, propino, vulvinar, sagino.

5. *Patronymica in ine*: Adrastine, Nerine.

6. *Propria*, Aitinum, Appenninus, Arpinum, Euginus, Lavinus, & *similia in inus*: Pachynus, Ticius, Ticinum.

I ante P. In primis corripitur: clypeus, piper, scipio, scyphus, stipula, stipulor.

Excipitur gryphes, grypho, gryphus, grypus, pipio, pipo, pipilo, ripa, siparium, sifho, stipendium, stipes, (*non stipula*) stipo, viperæ.

Propria, Hypates, Iphigenia, & *cetera ab i*, Niphe, Nipheus, Scipio, Sipus, Typhata, Typhon, Tiphys.

In mediis corripitur: discipula, discipulus, matipulus, Oedipus, opiparus.

Excipiuntur propria, Aliphæ, Enipeus, Euripus, Teriphur; coliphium, & obstipus *Adjectivum*.

I ante Q. In primis producitur: liquare, eliquare, liqueo, liquidò.

Excipitur liquor Deponens, non passivum à liquo.

Propria, Liquetia, Liquetius.

Liquor nomen, liquidus, & liquefco, aliquando producta inveniuntur.

In mediis corripitur: aliquando, aliquis, reliquus, filiqua, &c.

Excipitur antiquus, obliquus.

I ante R. In primis corripitur: lyra, pyrum, pyrus, Quirinus, Quiris, Syria, Syrus, Tyrus, vineo, virago.

Excipitur chirotheca, chirurgus, ceteraque à chi
(*præ-*

118 DE QUANTITATE

(*præter chiragra*) dirus, gyro, gyrus, ira, irascor, iris, irito, ironia; lira, *id est sulcus, hinc delirus*; delirus; miror, mirus, a, uni, phthiriasis, pirata; *non cum suis, unde pyralis, pyramis, pyritus (non Pyra)* firius, spira, spiritus, spiro, stiria, syrinx, tiro, vires, virulentus, virus.

Propria, Chiron, Ciris, Cyrinus, Cyrus, Liriope, Lyris *fluvius*. Myræna, Pirene, Pirithous, Pyraus, Pyramis, Pyrene, Scyros, Siren, Syron, Tirefi-
as, Tyridates.

Cyrene nomen urbis commune videtur.

In mediis corripitur: satyra, Treviri,

Excipitur apyrium, butyrum, collyrium, delirus, empiricus, equiria, magirus, nimirum, papyrus, sapphirus.

Propria, Ancyra, Busiris, Camirus, Corcyra, Cosyra, Deianira, Epirus, Jairus, Ilaira, Lairus, & in irius, Podalirius; Nisyrus, Osiris, Semiramis, Stagira, Stantyra.

I ante S. In primis corripitur: bison, ciseum, Isara: *non cum suis, ut paralyfis; miser, misereor, miseria, nisi, phthisis, physis, Pisaurus, ptisana, ptisanarium, siser.*

Excipitur *non cum suis*; hyssopus *duplici scribitur*; nissus, pisa, pisum, *Participia & verbalia in isus, risus, vilus.*

Propria, Briseïs, Chryseïs, Lysippus, Isis, Nisus, Nisus, Pisa, Pisander, Pilo, Sisyphus.

In mediis corripitur: Acrisius, Amisæ, cytissus, Elysius, Parisii.

Excipitur divisus, gavisus, paradisus.

Propria, Amphisa, Amphrysus, Anchises, Arvisus, sum,

sum, Cambyfes, Carifius, Cephifus, Crini-
sus, Dionyfius, Elifa, Elifeus, Helifus, Lari-
fe, Moyfes, Ocryla.

I ante T In primis corripitur : iter, li-
to, litura, niteo, nitor *Nomen*, nitrum, fitis
nomen substant. titio, Titius, titulus, Titus,
Scythia.

Excipitur clitellæ, dito, litera, (*non litus*
us) litigo, litus, mitigo, mitis, nitor *ver-*
bum, nitela, pituita, pytho, unde Pythius,
pytilina, ritus, scio, titilo, triticum, tri-
tura, vita (*non vitellus*) vitex, vitis, vitili-
go, vito, (*non vitium*, vitrum) vitupero,
zythum, zythes.

Propria, Bithus, Bythynia, Cilis, Clithon,
Chioias, Clitumnus, Dathy ambus, Lutho-
rius, Pithener, Pithe, Pythagora, Scytho,
Sithon, Sithonia, Titan, Tichonus, Tityrus,
Triton, Tritonis, Vitus.

Variantur Italia, Italus; *quibus addunt*
Britannia cum suis.

In mediis corripitur : Anythus, Eurythus,
finicinus, idolothyron, navita, natalitius,
nequitia, patritius, Saturnalitius, servitus,
tribunitius.

Excipitur abrepetitius aconitum, ambi-
tus, *Participium*, (*non ambitio*) auritus,
cor-

118 DE QUANTITATE

(*præter chiragra*) dirus, gyro, gyrus, ira, irascor, iris, irito, ironia; lira, *id est sulcus, hinc delirus*, dellrus; miror, mirus, a, um, phthiriasis, pirata; *non cum suis, unde* pyralis, pyramis, pyritus (*non* pyra) sirius, spira, spiritus, spiro, stiria, syrinx, tiro, vires, virulentus, virus.

Propria, Chiron, Ciris, Cyrinus, Cyrus, Liriope, Lyris *fluvius*. Myræna, Pirene, Pirithous, Pyraus, Pyramis, Pyrene, Scyros, Siren, Syron, Tiresias, Tyridates.

Cyrene nomen urbis commune videtur.

In mediis corripitur: satyra, Treviri,

Excipitur apyrinum, butyrum, collyrium, delirus, empiricus, equiria, magirus, nimirum, papyrus, sapphirus.

Propria, Ancyra, Busiris, Camirus, Corcyra, Cosyra, Deianira, Epirus, Jairus, Ilaira, Laurus, *et in* irius, Podalirius; Nisyrus, Osiris, Semiramis, Stagira, Stantyra.

I ante S. In primis corripitur: bison, ciseum, Isara; *non cum suis, ut* paralyfis; miser, miserior, miseria, nisi, phthisis, physis, Pisaurus, ptisana, ptisanarium, siser.

Excipitur cum suis; hyssopus *duplici scribitur*; nifus, pisa, pisum, *Participia & verbalia in* isus, risus, vilus.

Propria, Briseis, Chryseis, Lysippus, Isis, Nifus, Nifus, Pisa, Pisander, Pilo, Sisyphus.

In mediis corripitur: Acrisius, Amisæ, cytisus, Elysus, Parisii.

Excipitur divisus, gavisus, paradisus.

Propria, Amphisa, Amphrysus, Anchises, Arvisum,

sum, Cambyfes, Carifus, Cephifus, Crini-
fus, Dionyfius, Elifa, Elifeus, Helifus, Lari-
fe, Moyfes, Ocryla.

I ante T. In primis corripitur : iter, li-
to, litura, niteo, nitor *Nomen*, nitrum, fitis
nomen substant. titio, Titius, titulus, Titus,
Scythia.

Excipitur clitellæ, dito, litera, (*non litu-*
us) litigo, litus, mitigo, mitis, nitor *ver-*
bum, nitela, pituita, pythen, unde Pythius,
pythina, rirus, scito, titilio, triticum, tri-
tura, vita (*non vitellus*) vitex, vitis, vitili-
go, vito, (*non vitium*, vitrum) vitupero,
zythum, zythes.

Propria, Bithus, Bythynia, Cilis, Clithon,
Clitorius, Clitumnus, Dithyambus, Litho-
rius, Pithenor, Pithe, Pythagora, Scython,
Sithon, Sithonia, Titan, Tichonus, Tityrus,
Triton, Tritonis, Vitus.

Variantur Italia, Italus; *quibus addunt*
Britannia cum suis.

In mediis corripitur : Anythus, Eurythus,
finicimus, idolothyton, navita, natalitius,
nequitia, patritius, Saturnalitius, servitus,
tribunitius.

Excipitur abrepetitius aconitum, ambi-
tus, *Participium*, (*non ambitio*) auritus,
cor-

corbita, corytus, emissitius, galerita, invito,
invitus, irritus, (*non irritus*) laserpitium,
meditus, Mephytis, multitium, novitius,
nutritius, (*paralyticus metrica necessitate
productum legitur*) parasitus, pituita, scri-
blita, supposititius, viritim.

*Item Græca Derivativa in ita, itas, ites,
itis, itus, itius.*

Variatur fortuitus.

Propria, Agapitus, Alithyia, Amithone,
Amphitrite, Anitia, Aphrodite, Aquitania,
Architas, Berytus, Cocytus, Corythus, Pa-
masithon, Eritus, Gallita, Heraclitus, Her-
maphroditus, Ilithyia, Lusitania, Maurita-
nia, Militius, Orithyia, Polygiton, Potitius,
Thersites.

I ante V.

<i>In primis</i>	{	} civis, dives,
		vus :
<i>In mediis</i>	{	} conniveo, sali-

Excipienda cognoscuntur ex regulis generalibus.

*In mediis corripitur Simbrivium flumen &
Ninive.*

*O ante B. In primis corripitur : globus,
probrum, prebus, strobilus.*

Ex

Excipitur bobus, gobio *vel* gobius, mobilis, nobilis, nobis, robigo, robur, robustus, sobrius, vobis.

Propria, Crobialum, Nobe.

Variantur obex, Robertus, Tobias:

In mediis corripitur: cœnobium, Niobæ.

Excipitur ambobus, duobus, October, utrobique.

Propria, Jacobus, Jobus, Canobus, Longobardus.

Jacobidæ, *contra naturam frequentius corripitur*.

O ante C. *In primis corripitur*: cœchlea, crocus, doceo, jocus, locus, noceo, procus, voco.

Excipitur focale, faucium tegumentum (non focale à focus) foco, hinc præfoco, suffoco; Oceanus, Ocymum; ocium, hinc negocium, Phocæ pocillo, asi peculum, procerus (non procures) ptochotrophium, vocalis, vociferor, vocola, non vocabulum, nec voco.

Propria, Cocalus, Cocytus, Phoce, Phocis, Phocus, Phocilides, Ocheus, Ochenius, Ochus, Ocyron, Secrates, Socus *Mercurii nomen*.

Variatur lecuta.

In mediis corripitur : apocha , apocope
Antiochus, Laodocus.

Excipitur latrocinium , patrocinium, pa
trocinor, tirocinium, *cum similibus in ocini*
um & ocinor.

Propria , Winocus, Jodocus , & *similia*
Barbarai Græca enim corripiuntur.

Variatur quandocumque.

O ante D. *In primis corripitur* : modus
cum suis; moderor, modestus, medicus, mo
dò, odium (*non odi*) odor *cum suis*, Rhe
dus, sodalis.

Excipitur codex, lodex, nodo, nodus,
cum suis; plodo, podex , prodigium, rodo,
fodes, Zodiacus.

Propria , Clodius , Clodoveus, Codrus,
Dodon, Dodona.

In mediis corripitur : commodus , Exo
dus, methodus, ab *edus*, Theodorus, & *simi*
lia.

Excipitur custodio, erodius; apodos, palie
nodia, profodia, & *reliqua ab edis.*

Propria , Borrodum , Emoda, Emodus,
Glycerodes , Herodes , Hilarodes, Laodo
cus, Nebrodes, Orodes, Thermodon.

O ante F. *In primis corripitur* : ofella,
profectò, & *similia ex compositione.*

In

In mediis ex generalibus constat.

O ante G. *In primis corripitur* : logus, rogo, ro-
gus, toga.

Excipitur cogo, quod Crasi cognoscitur ; inde co-
gito.

Propria, Cogisantra ; Ogyges, unde Ogygius, a,
am; Ogygia, Ogyris, Troglodytes.

In mediis corripitur : elogium, eulogium, syllo-
gismus.

Excipitur octoginta, & ab αγωγι, isagoge, pæ-
dagogium, pædagogus, paragoge, synagoga:

O ante L. *In primis corripitur* : mola, μόλις, μόλῳ,
solum, stola, vola.

Excipitur boletus, choliambus, coliphium colis,
colōn pro membro, non intestino ; colum, colo, are
(non colo, ere; color; colus, li,) dolium (non loli-
um) loligo, moles, molior, (non molestus) moly,
nolo (non volo) olim, olea pro mensura, non arborē;
proles, solennis, solers, solor, solus.

Propria, Bola, unde Bolanus ; Colis insula, Folia,
Nola, Olearus, Olenus, Olenius, Spoletum, Tmo-
lus sive Timolus. Polydamas & Polypus. *Producun-*
tur imitatione Grecorum tantum qui alioquin corre-
ptis adjiciunt, ut fiat Diphthongus.

In mediis corripiuntur : Aolus, Iole, orta à αἰολός.
Scævola, viola, violo.

In olus, a, um Diminutiva : capreolus, dolio-
lum, seriola.

Excipitur acolytus (non acoluthus) idolum, præ-
folor.

Et composita à αἰολός καὶ ἄλλοις, bibliopola, tricolon.

Propria, Ætolia, Capitolium, Cimolus, Iolas,

Μέλα

Mediolanum, Mausolus, Meobole, Paestolus, Philaeus, Phonolenides, Subsolanus, Timolus.

O ante M. *In primis corripitur* : Bromus, Bromius, comes, comitor; coma, hinc comatus, coniecta; dominus, domo, domus, glomus, homo, tomus, vomo.

Excipitur conissor à κομίζω, comœdia, conicus, à κομῖ, comis; comio, is, (non comes) cominus, fomes, fomentum, lomentum, momus, momentum, nomen, omen, ominor, pomœrium, pomus, pomum, quomodo, stroma, thomex, comertum, vomer vel vomis, non vomo.

Propria, Comam, Roma, Romulus.

In mediis corripitur : hebdomas, Sodoma, Salomon.

Excipiuntur Neutra : abdomen, amomum, cinnamomum, aronia, axioma, ceronia, glaucoma, perizona, similiaq; encomium.

Propria, Absalomus, Esromus, Ichomus & Ichome, Salome.

Composita naturam suam servant: anguicomus, atomus, cognomen, epitome.

O ante N. *In primis corripitur* : bonus, moneo, onus, onager, sonus, conus.

Excipitur conor, conus, conops, donec, dono, donum, nonæ, nonaginta, nonus, phenascus, cum reliquis à πονέ, ponè, pono (non posui, positum) pronus, zona.

Propria, Monychos, Nonius, Nonacris, cum Derivatis Thonites.

In mediis corripitur : aconitum, Alcyone, Antoni-

us Apollonius, Harmonia, Pannonia, Tifiphone,
& si quod præteria à ἐόν.

Excipitur colonus, colonia, concinor, idoneus,
opsonium, opsonor, octonus, patronus, persona
cum reliquis in ona: sed Matrona fluvius corripitur.

Item in monia, monium. Et composita à πονή,
γυνία, γυνία, & ὄνομα, cujus composita mutant ο in α: ut
Hieronymus, &c. antiphonia, euphonia, trigonum,
synonymum.

Et Derivata à genitivis longis, Babylonius.

Propria, Antonius, Feronia, Hipponax, Ionia re-
gio; sed Ionium mare corripit Virgilius; Latonia,
Mammona, Petronius, Sarone, Salmoneus, Sem-
pronius.

Variantur Edonis & Bistonis.

O ante P. In primis corripitur opera, opus, popi-
na, poples, τοπίς, tropus.

Excipitur: copia, copis, copula, copulo, dropax,
opilio, populus arbor, scopæ (non scopus) scrophæ,
sopio, (non sopor, soporo) itlopus, tophus, topha-
ceus.

Propria, Copæ, Opis Nympha (non opes) Popea,
Sophronius, Zopyrus.

In mediis corripitur: cardopus, Orophus; & à
tropus, & lophus composita.

Excipitur: Anthropophagi, conopeum: hyflo-
pus, um; prosopon, pyropes, sinopsis, αἰνῆς, hinc
apostrophe.

Propria, Æsopus, Asopus, Canopus, Crotopus,
Epopeus, Europa, Inopus, Iopas, Leucopetra,
Metopus, Pyropus, Rhodopis (non Rhodope) Si-
nopo.

O ante

126 DE QUANTITATE

O ante Q. *In primis corripitur* : coquo, loquor
cum *Derivatis & Compositis*.

Excipitur Ablativi quoquo, quoquam.

In mediis corripitur : concoquo, colloquor.

Excipitur alioqui, utroque, quandoque.

O ante R. *In primis corripitur* : Corinthus, cori-
um, corona, Corenis, *tam proprium quam appellati-*
um ; Corona, Ora Dea, *q̄p̄* Ⓞ

Excipitur chorographus, coram, corambla, co-
rus, corytus, theca arcuum; & hinc Polydorus, &
floreo, gloria, glorior, hora, horarius, horologi-
um, horoscopus, lora, lorica, loripes, lorum, mo-
rio, moror, pro infanio (non moror, pro expecto)
moros, pro fatuo ; morosus : morum fructus & mo-
rus arbor ; unde sycomorus, modo per a, modo per o
scripta reperies, ora, æ, orata, oro, ploro, prora-
pso a, roro, forex, cum suis, forites, tho-
rax.

Propria, Chloris, Choreus, Corita, Coricus
Dorion, Doris, Horos. Noricum, Oicos, Orithos,
Orithyia, Oromedo, Oropus, Phora, Sora, Sora-
&e, Toranius, Voraptus.

Variantur Corallium & Orion.

In mediis corripitur : corchorus, Pacorus, pro-
monitorium, Sicoris.

Excipitur anachoreta, aurora, ciborium, igno-
ro, mantichora, meteorus, ra, rum ; Oporinus,
prætorium, theoremata, victoria.

Item Derivativa in orius, a, um ; in orus, a, um,
ab obliquis longis ; prætorius, sonorus.

Propria, Achoreus, Anthores, Chrysolorus, Cy-
torus, Diores, Helorus, Lycoras, Lycoris, Lyco-
reus.

rens, Pelorus, Polydorus, & reliqua à δῶρ.

O ante S. In primis corripitur: Cosæ, δῖος, & ex eo facta, Mosa, Osiris, Osius; à ωε: composita; ut profocia, prolopon; rosa, rosaceus, rosarium, &c. Sotius.

Excipitur prosa; πῶς hinc antiptosis, &c. Roseus Gentile, residus; non rosa.

Propria, Gnosus, & rectius Gnostius, Moses vel Moyse, Sonia servi nomen, aliâque à Κῆς.

Variatur Proserpina, variis tamen corripitur.

In primis corripitur: ambrosia, Ambrosius, Cynolura, eleemosyna, Euphrosyne, Genosus, Leucosia, mnemosyne, mnemosynon, symposium, cum reliquis Græcis in osius, a, um; Theodosius.

Excipitur alota; derivativa in osus, ingeniosus; & verbalia in osis ab ω homœosis, metamorphosis.

Propria, Joseph, Josias, Tholosa.

O ante T. In primis corripitur: coturnix, quod Lucret: produxit, δῖος, nota, nothus, noto, Notus ventus (non notus, a, um) πῶς, rota, quoties, quotus.

Excipitur doto; λῶς hinc lotophagi, nolesco, otium, potito, potos, ipotus, protinus, πῶς, prototypus; soter, & ab eo facta; totus, (non toties) votum.

Propria, Clotarius, Clotho, Cote, Cotilus, Dotion urbs, Doto nympha, Lotis, Plotæ, Plotus, Plotia, Plotius, Plotina, Plotinus, Proteus, Scotus, Sotades, Votienus.

In mediis corripitur: abrotonum, Deiotarus, Oenotria, onocrotalus.

Ex-

126 DE QUANTITATE

O ante Q. *In primis corripitur* : coquo, loquor
cum Derivatis & Compositis.

Excipitur Ablativi quoquo, quoquam.

In mediis corripitur : concoquo, colloquor.

Excipitur alioqui, utroque, quandoque.

O ante R. *In primis corripitur* : Corinthus, cori-
um, corona, Coronis, tam proprium quam appellati-
vum; Corona, Ora Dea, ^{Ὠρα}Θ

Excipitur chorographus, coram, corambla, co-
rus, corytus, *ibeca arcuum*; ^{δῶρο} hinc Polydorus, &
floreo, gloria, glorior, hora, horarius, horologi-
um, horoscopus, lora, lorica, loripes, lorum, mo-
rio, moror, pro infanio (non moror, pro expecto)
moros, pro fatuo; morosus: morum fructus & mo-
rus arbor; unde sycomorus, modo per ^ω, modo per ^ο
scripta reperies, ora, ^αorata, oro, ploro, prora-
pso a, roro, forex, ^{ὄρεξ}, cum suis, sorites, tho-
rax.

Propria, Chloris, Choreus, Corita, Coricus,
Dorion, Doris, Horos. Noricum, Oicos, Orithos,
Orithyia, Oromedo, Oropus, Phora, Sora, Sora-
te, Toranius, Voraptus.

Variantur Corallium & Orion.

In mediis corripitur : corchorus, Pacorus, pro-
monitorium, Sicoris.

Excipitur anachoreta, aurora, ciborium, igno-
rio, mantichora, meteorus, ra, rum; Oporinus,
prætorium, theorema, victoria.

Item Derivativa in orius, a, um; in orus, a, um,
ab obliquis longis; prætorius, sonorus.

Propria, Achoreus, Anthores, Chrysolorus, Cy-
torus, Dioreis, Helorus, Lycoras, Lycoris, Lyco-
reus,

rens, Pelorus, Polydorus, & reliqua à δῶρον.

O ante S. In primis corripitur: Cosa, δῶσις, & ex eo facta, Mosa, Ostris, Osius; à μεσῇ composita; ut profocia, protopon; rosa, rosaceus, rosarium, &c. Sotius.

Excipitur prosa; πῶσις hinc antiptosis, &c. Roseus Gentile, rosidus; non rosa.

Propria, Gnosius, & rectius Gnostius, Moses vel Moyse, Sonia servi nomen, aliâque à Κάσιος.

Variatur Proserpina, variis tamen corripitur.

In primis corripitur: ambrosia, Ambrosius, Cynotura, eleemosyna, Euphrosyne, Genosus, Leucosia, mnemosyne, mnemosynon, symposium, cum reliquis Græcis in osius, a, um; Theodosius.

Excipitur alota; derivativa in osus, ingeniosus; & verbalia in osis ab ὁμοσῶσις, metamorphosis.

Propria, Joseph, Josias, Tholosa.

O ante T. In primis corripitur: coturnix, quod Lucret: produxit, δῶσις, nota, notus, noto, Notus ventus (non notus, a, um) πῶσις, rota, quoties, quotus.

Excipitur doto; ἀπὸς hinc lotophagi, nolesco, otium, potito, potio, ipotus, protinus, πῶσις, prototypus; soter, & ab eo facta; totus, (non toties) votum.

Propria, Clotarius, Clotho, Core, Cotilus, Dotion urbs, Doto nympha, Lotis, Plotæ, Plotus, Plotia, Plotius, Plotina, Plotinus, Proteus, Scotus, Sotades, Votienus.

In mediis corripitur: abrotonium, Deiotarus, Oenotria, onocrotalus.

Ex-

Excipitur ægrotus, afortus, cariores, cerotum, delototum; devoto, as; pilotron, repotia, serotinus. Et *finis* in ota, otēs, otis; oticus, strotos, prototum. *Et* Epirota, Melotes, Nilotis, exoticus, Lithostrotos, diptoton.

Propria, Carnotum, Eurotas, Lancilotus.

O ante V. In primis corripitur: bovillus, moveonovus, Ovidius, ovis, ovile, ovo.

Excipitur ovum, provincia, cetera ex prepositione pro cognoscuntur.

In mediis corripitur, suntque omnia peragrina: Cleovicus, Genovesa, Ludovicus, quæ plerique corripunt.

Variatur controversia.

U ante B. In primis producit: bubalus, bubo, glubo, nubes.

Excipitur bubulcus, cubitus, cubo, dubito, dubius, gubernio, juba, jubar; jubeo, lubet, rubia, rubeo, rubrum, rubela, rubicundus, rubrica, rubus, subucula, subuleus, tuba, tuber pro fructu & arbore ubi.

Propria, Rubi, Uoi.

In mediis producit: Anubis, delubrum, Insulber, manubrium, saluber, volubilis.

Excipitur coluber, cucubo, innuba, pronuba, lugubris, titubo.

Propria, Corduba, Danubius, Hecuba, Aldrubal.

Variatur connubium.

U ante C. In primis producit: fucus, jucundus, Lucas, Lucania, lucus, mucus.

Excipitur cucullus, cuculus, cucumis, cucurbitio,

ducare, unde educare (*non ducere*) ducen; du-
centi, fuca (*non fuci*) lucerna, (*non luceo*) lucel-
um, lucror, lucrum, nucleus, trucido, truculen-
tus.

Propria, Ducarius, Lucretia; Lucretius; Lucre-
tilis, Lucrinus, Lucumo.

Variatur Luceres.

In mediis producitur: carruca, festuca, sambuca,
sambucum, samplicum.

Excipitur educo, as; enucleo; volucer, cris, cre.

U ante D.

In primis producitur: crudus, cudo, ludo, ludus,
nudo, nudus, rudus, sudo, sudor, trudo, udus.

Excipitur pudet, pudor, rudens *funis*; rudis,
tam substantivum quam adjectivum, hinc erudio, stu-
deo, studium, sudes, tudes, tudito.

Variatur rudo.

Propria, Ludovicus, Rudia, Tuder.

In mediis producitur: consuetudo, corruda, so-
licitudo, testudo.

Excipitur erudio, propudiosus, repudio, repu-
dium, *quæ ex regulis generalibus constant*.

U ante F.

In primis producitur: buso, rufus, Rufinus.

Excipitur Rufæ, castellum Campaniæ.

In mediis, constat ex generalibus.

U ante G.

In primis producitur: frugis, jugis, lugeo, r-
gio, nugæ, nigor, pugio, ruga, rugio, rugo.

130 DE QUANTITATE

Excipitur fugo, fugio, jugulum, jugum, pug-
pugillus, tugurium.

Variatur pugillares, *sepius productum.*

In mediis Producitur: ærugo, ferrugo, lanug-
fanguisuga.

Excipitur Bijugis, confugium, conjugium, &
generalibus.

U ante L.

In primis producitur: à *δελία* derivata, ful-
lulus, nulus.

Excipitur culex, culina, culullus, (non cule-
fulica, fulix, gula, mulier, ulula, ululo.

Propria, Ulubræ, Ulysses.

In primis producitur: aculeus, Amuleus, A-
lia, (non Apulus) lulus, Gerulus, peculium. In
in ulis; ut curulis, edulis, tribulis.

Excipiuntur verba in ulo; ut ambulo, cum
præter adolor.

Poly syllaba in ulus, a, um: corculum, credu-
cuculus, graculus, nebula, nebulo, oculus, va-
lum, vernaculus, ulula præter Cleobulus, Herc-
lus, & similia à *βελον* & *δελος*, Item Æsculapius, a-
culio, simulacrum, speculum, specular, buccu-
tus, sæculentus, flatulentus, locutuleius, lucu-
tus, manuleatus, mustulentus siticulofus; toro-
quidam producant, alii corripiunt.

Variatur Zabulones à Juvenco.

U ante M.

In primis producitur: dumus, fumo, fumus,
manus, humio, numen.

*Excipitur crumena, eumera, cuminum, cumulo
cumulus, humerus, humilis, humo (non humeo,
humor) humus, numero, numerus, numisma; ru-
ma, hinc subrumus; cumex, (non rumino) tumeo,
umor, tumultus, tumulus.*

*Propria, Numa, Numantia, Numanus, Numati-
us, Numitor.*

*Variantur pumilio, pumilo, pumilus, sed frequen-
tius producuntur.*

*In mediis producitur: acumen, alumen, argu-
mentum, bitumen, cacumen, legumen.*

*Excipitur autumo, columella, columen, contu-
max, contumelia, Crustumeri, Crustumium, cucu-
ma, cucumer vel cucumis, incolumis, Lucumo,
postumus.*

*Verbalia in umen & umentum à Supinis brevibus,
vel positione tantum longis; ut documentum, emo-
lumentum nocumentum, monumentum, tegumen-
tum.*

U ante N.

*In primis producitur: cunæ, funis, funus, Juno,
munio, munus; prunum, prunus unus.*

Excipiuntur cuneus, cuniculus, tunica.

Proprium Druna.

In mediis producitur: Lacuna, Vacuna.

Excipitur Albunea, silvæ nomen apud Virgil.

U ante P.

*In primis producitur: Jupiter, nuper, pupa, ru-
pes, scrupus, stupa.*

Ex-

Excipitur fugo, fugio, jugulum, jugum, pugillulus, tugurium.

Variatur pugillares, sæpius productum.

In mediis Producitur: ærugo, ferrugo, lanugo, sanguisuga.

Excipitur Bijugis, confugium, conjugium, & generalibus.

U ante L.

In primis producitur: à *δελία* derivata, fulgulus, Iulius, nulus.

Excipitur culex, culina, culullus, (non culex) fulica, fulix, gula, mulier, ulula, ululo.

Propria, Ulubræ, Ulysses.

In primis producitur: aculeus, Amuleus, Apulia, (non Apulus) Iulus, Getulus, peculium. in ulis; ut curulis, edulis, tribulis.

Excipiuntur verba in ūlo; ut ambulo, cumulo, præter adulo.

Poly syllaba in ulus, a, um: corculum, credululus, cuculus, graculus, nebula, nebulo, oculus, valium, vernaculus, ulula præter Cleobulus, Hercules, & similia à *βελή* & *δελος*, Item Æsculapius, cuculio, simulacrum, speculum, specular, bucculentus, fasculentus, flatulentus, locutuleus, luculentus, manuleatus, mustulentus, siticulofus; torculum quidam producant, alii corripiunt.

Variatur Zabulones à Juvenco.

U ante M.

In primis producitur: dumus, fumo, fumus, manus, humo, numen.

Excipitur crumena, eumera, cuminum, cumulo
 umulus, humerus, humilis, humo (*non* humeo,
 humor) humus, numero, numerus, numisma; ru-
 na, *hinc* subrumus; cumex, (*non* rumino) tumeo,
 umor, tumultus, tumulus.

Propria, Numa, Numantia, Numanus, Numati-
 us, Numitor.

Variantur pumilio, pumilo, pumilus, *sed frequen-*
tius producantur.

In mediis producitur : acumen, alumen, argu-
 mentum, bitumen, cacumen, legumen.

Excipitur autumo, columella, columen, contu-
 max, contumelia, Crustumeri, Crustumium, cucu-
 ma, cucumer *vel* cucumis, incolumis, Lucumo,
 postumus.

Verbalia in umen & umentum à Supinis brevibus,
vel positione tantum longis; ut documentum, emo-
 umentum nocumentum, monumentum, tegumen-
 tum.

U ante N.

In primis producitur : cunæ, funis, funus, Juno,
 munio, munus; prunum, prunus unus.

Excipiuntur cuneus, cuniculus, tunica.

Proprium Druna.

In mediis producitur : Lacuna, Vacuna.

Excipitur Albunea, silvæ nomen *apud* Virgil.

U ante P.

In primis producitur : Jupiter, nuper, pupa, ru-
 pes, scrupus, stupa. Ex-

132 DE QUANTITATE

Excipitur cupediz, cupio, cupressus, duplex, duplo, lupa, lupatum, lupinus, lupus, supellex, super, superbus cum suis, superi, supero, supra, stupeo, stupro, stuprum, supinus, upupa.

Propria, Lupercal, Rupilius.

In mediis producitur: Arupinus, marsupium.

Excipitur numerale in uplus: duplus, &c. aucupor, cornupeta, occupo, nuncupo, quadrupes, vitupero, volupe, upupa.

Proprium Centurupe.

U ante R.

In primis producitur: cura, curia, curio, durateus & durius, id est ligneus; marus, purus, sura.

Excipitur curulis, le; furo, is; furor, oris, (non furor, aris) curia, nurus, spurius.

Propria, Cures opidum (non Curetes Creta populi) Curius, Duraton, Durius, Thuris, Turius.

In mediis producitur: Arcturus, Etruria, Iturzus, penuria.

Excipitur camurus, a, um; Lemures, (non Lemuria) Purpura cum suis, satureia, saturo, tugurium, vulturius. In uria Substantiva, centuria, luxuria. In urio Numeralia, centurio, decurio. In urio Meditativa: prater cucurio, ingurio, scaturio, quae sunt non esse Meditativa.

Propria, Anxurus, Bituriges, Centurupe, Liguria, Masurius, Mercurius, Palphurius, Sabura, Satura.

Variatur Mamurius.

U ante S.

In primis producitur : Drusus, fusus, Musa, pusio, pusius, Susa.

Excipitur pusillus, susurro, susus vel susurum.

Propria, Frusimo, & Susanna aliquando producum.

In mediis producitur : Creüsa, Medusa, Rhamnusius, ia; Telethusa.

Excipiuntur propria : Blandusia, Brundisium, Cadusii, Canusium, Ebusus, Perusinus, contra privi-
vi naturam; Volusius, Volusus.

U ante T.

In primis producitur : brutus luteus á colore, mut-
to, mutus, mutius, nutrio, Plutus, puteo, putesco,
putidus, putor, putus, scruta, scutum, struthius
vel struthio.

Excipitur butyrum, cutis, frutex, frutico, futu-
rus, lutum pro cæno, mutilo, mutilus, pluteus, pu-
tà, puteal, puteus, puto, putreo, putredo, putris,
rutellum, rutilo, rutulus, rutum, scutella, scuti-
ra, scutra, scutula, scutulatus, trutina, trutino, u-
ter, a, um; uter, tris; uterus, uti, utinam, utique.

Propria, Lutetia, Mutina, Ruteni, Rutilus, Ru-
tupia, Utica, Utina.

Variatur Rutilius.

In mediis producitur : astutus, cornutus, præpu-
rium.

134 DE QUANTITATE, &c.

*Excipitur arbutus, defrutum, diuturnus, (727
diutius) fœcutivus, Minutius proprium.*

*U ante V. In primis corripitur : Juverna loci no-
men, uva, uvidus.*

*Excipitur Cluvia, fluvius, juvo, pluvius, & cæ-
tera quæ consonantem habent ante V.*

*In mediis corripitur : exuviæ, induviæ, Langvi-
um, Pacuvius, Vesuvius.*

*Multa quæ ad regulas generales pertinebant, maxi-
mèque composita & derivata, in hoc indiculo præter-
missa sunt ; ut nonnulla alia quæ studium & diligens
Pœtarum lectio facillè suppeditabunt.*

GRÆ.

GRÆCARUM VOCUM ANALOGIA.

Penultima brevis.

A.

Ἀγῆς, podagra.
 ὑπᾱλλῆ, hypallage.
 βάσις, parabasis.
 βᾶσις, Eurybates.
 τρίγῆμις, trigamus.
 τραγῆ, pai agraphus.
 ἐτραγῆ, tragelaphus.
 κεφαλή, Bucephalus.
 ἀντανάκλις, antanacclasis.
 σοκράτης, Socrates.
 παντολάβη, Pantolabus.
 θεωράχης, Theorachus.
 ὑποστάσις, hypostasis.
 φιλοστράτης, Philostratus.
 προτάσις, protasis.
 πανφάγος, Pamphagus.
 ἀριστοφάνης, Aristophanes.
 ἐμφάσις, emphasis.
 περιφράσις, Periphrasis.

E.

ἀφᾱρεσίς, apharesis.
 ὀρίγηνος, Origenes.
 ἀρθεμίς, Arthemis.
 τιμόθεος, Timotheus.
 ὑποθέσις, hypothesis.

μέτρον, geometra.
 ἀριστοξένος, Aristoxenos.
 πόλεμος, Philopolemus.
 δῆμος, Demosthenes.
 ἀριστοτέλης, Aristoteles.

I.

κρυκτίς, hydocrisis.
 δίτοχος, distochon.
 πεδοτρίβα, pedotriba.
 θεόφιλος, Theophilus.

O.

υπερβολή, hyperbole.
 χρυσόγονος, Chrysogonus.
 Ἡρόδοτος, Herodotus.
 λόγιος, Theologus.
 κηρύλλος, Cherolophus.
 τερψιχόχης, Terpsichorus.
 ἀστρονόμος, astronimus.
 περίοδος, periodus.
 ἱερώνυμος, Hieronymus.
 πόλις, metropolis.
 φιλοπόνος, Philoponus.
 κύνοδοτος, cynodoton.
 επίσκοπος, Episcopus.
 σοφιστής, philosophus.
 χρυσόστομος, Chrysostomus.

136 GRÆC. VOCUM ANALOG.

τροφή, distrophon.
 θεός, theotocos.
 τρομα, la'omus.
 τροπος, heliotropum.
 τροφός, syntrophus.
 τίσφις, Tisiphone.
 χριστός, Christophorus.
 χερσός, Terpsichore.

χρόνος, Polychronius;
 Y.

ζυμή, azymus.
 λύσις, paralyfis.
 λυτός, Hippolytus.
 τύπος, prectotypus.
 νεύον, neophytus.

Penultima longa.

συναγή, synagoga.
 ευβλή, Eubulus.
 τετραγών, tetragonum.
 νικόδημος, Nicodemus.
 νοσοδοχίον, nosodochium.
 πολύδορος, Polydorus.
 χειρική, chirotheca.
 κοινοίς, epicœnus.
 δικάζον, dicoion.
 λαός, Nicolaus.

δαίμων, Demonicus.
 ἀντίπτοσις, antiptosis.
 ἀπτότον, aptoton.
 μυρρινή, myrrina.
 φιλοτίμος, Philotimus.
 πολύφημος, Polyphemus.
 ἁλλόφυλος, Allophylus.
 ἀντίφωνα, antiphona.
 ἐπὸς, epodos.
 κυνόψ, κύπτος, Cynops.

FINIS.

